مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما

از نیایش تا ملکوت: مجموعه نیایش‌های اوقات

علی‌اصغر موسوی

بسم الله الرحمن الرحیم

از نیایش تا ملکوت :مجموعه نیایش های اوقات

نویسنده:

علی اصغر موسوی

ناشر چاپی:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

از نیایش تا ملکوت :مجموعه نیایش های اوقات

مشخصات کتاب

سرشناسه:موسوی، علی اصغر

عنوان و نام پدیدآور:از نیایش تاملکوت: مجموعه نیایش های اوقات/ علی اصغر موسوی؛ تهیه کننده مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما.

مشخصات نشر:قم: دفترعقل، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری:۸۸ ص.

شابک:۹۷۸-۶۰۰-۵۵۶۳-۲۳-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: فارسی - عربی.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: دعاها

شناسه افزوده:صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهشهای اسلامی. استان قم

رده بندی کنگره:BP۲۶۷/۸/م۸۸۷۴۴الف۴ ۱۳۸۸

رده بندی دیویی:۲۹۷/۷۷۲

شماره کتابشناسی ملی:۱۸۴۸۰۸۷

ص:۱

اشاره

سید علی اصغر موسوی

از نیایش تا ملکوت

کد: ۳۱۷

نویسنده: سید علی اصغر موسوی

ناشر: دفتر عقل

تهیه کننده: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان:

بها: ریال

نشانی: قم، بلوار امین، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

پایگاه الکترونیکی: www.IRIB.ir پست الکترونیکی: info@IRIB.ir Emial:

تهران: جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیرزمین

تلفن: ۲۹۱۹۶۷۰ _ ۰۲۵۱ دورنگار : ۲۹۱۵۵۱۰

شابک: - - -۹۶۴-۹۷۸ / ۹۷۸-۹۶۴ :ISBN- - - …

فهرست مطالب

دیباچه

آدمی از دیرباز به دنبال اکسیری الهی بوده است تا در پناه آن به آرامش و اطمینان برسد. در این میان، هرکس از نگاه خود، نسخه ای پیچیده است. از آنجا که بشر گاهی به نفس خود احاطه ندارد، این نسخه ها بعضاً سقوط بیشتر او را در پی داشته است. بی شک، طبیب واقعی انسان، پروردگار است و راه را باید از او جویا شد. خداوند آرامش دل ها را در یاد خود می داند و دعا، وسیله یاد اوست. با دعا می توان مراتب عالیه کمال را پیمود و قلب های پریشان و مضطرب را مطمئن و استوار ساخت.

هیچ بنده ای بدون دعا و نیایش، کامل نیست؛ چراکه اصل و اساس عبادت، دعاست. با دعا، توجه خداوند به بندگان جلب می شود و درهای رحمتش گشوده و برکاتش نازل می شود.

دعا به هر زبان و گویشی، جایز است، ولی دعاهای روایت شده از معصومین: استجابت بیشتری دارند. بنابراین، ضرورت داشت تا ترجمه ای روان و ساده از این دعاها انجام گیرد. این مهم را پژوهشگر ارجمند، جناب آقای سید علی اصغر موسوی به انجام رساند. با سپاسگزاری از ایشان، این نکته را یادآور می شود که ترجمه حاضر شاید خالی از ایراد

و اشـکال نباشـد، ولی امیـدواریم مورد اسـتفاده برنـامه سـازان و تهیه کننـدگان رسانه قرار گیرد. از پیشـنهادها و انتقادهای آن عزیزان نیز خرسند خواهیم شد.

من الله التوفیق

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

پیشگفتار

به نام آن که جان را حکمت آموخت

چراغ معرفت در سینه افروخت

الهی، تویی اول، تویی آخر؛ تویی ظاهر، تویی باطن؛ تویی مولا، تویی سرور!

آغاز لحظه های ازل از تو؛ پایان شام ابد از تو؛ پیدایی پیدایان ز تو؛ پنهانی پنهانان ز تو!

تو پیش تر از هر آنچه در وهم آید؛ تو پیش تر از هر آنچه آید به گمان!

مولای زمین و آسمان؛ خالق هر چه آشکار و نهان!

آن چنان پیدایی، که بیم دارم نام پیدایی برم و چنان نزدیکی، که ترسم نام تنهایی برم!

الهی، تویی قادر؛ تویی قاهر؛ تویی شاهد؛ تویی ناظر؛ تویی واقف؛ تویی ناصر!

چنان قادر، که هیچ درایتی به شکوه آفرینش دست نیازد و چنان قاهر، که هیچ قدرتی به شوکت بی زوالت استیلا نیابد!

چنان ناظر، که همگان را چشم امید به تو باشد و تو را چشم رحمت به همگان!

چنان واقف که حتی احوال ذرّات در نظرت، معلوم و راز اجرام، در حضورت مکتوم است.

ستوده باد نامت ای پروردگار حیات که پدیدآورنده ملك و ملکوتی!

آفریننده عرشی که ساکنانش هیچ گاه از تسبیح ذات پاکت، باز نایستند.

آفریننده فرشی (زمین) که ما را همچون گاهواره ای در آغوش مهربان خویش گرفته است؛ از صبح های آرام تا عصرهای دل انگیزش؛ از عصرهای عارفانه، تا شفق های عاشقانه اش.

□ □ □

فرمودی: «اَلا بِذِکرِاللهِ تَطمَئِنُ القُلوب؛ آگاه باشید که دل ها فقط با یاد خدا آرامش می یابند».

و فرمودی: «اُدعونی اَستَجِب لَکُم؛ بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را».

اینک اجابت کن ما را که به درگاهت قنوت بسته ایم.

□ □ □

از دیرباز، انسان برای ارتباط با خالق خود، تنها یک راه بیش نداشته و آن هم نیایش است؛ حال چه به صورت نماز، چه به شکل دعا و تضرع.

در تمام ادیان توحیدی و غیرتوحیدی، برای پیوستگی به مبدأیی که انسان، خود را متعلّق بدان می داند، راهی جز روی آوردن به خالق هستی و نیایش وجود ندارد.

هر انسانی خودآگاه و ناخودآگاه، تنهایی و ضعف خودش را در برابر کائنات احساس می کند و برای چیرگی بر این تنهایی، تنها به خدا می اندیشد.

نیایش در بین ایرانیان نیز از دیرباز رواج داشته است و در شادی و اندوه بدان اهتمام می ورزیدند. در شاهنامه حکیم توس به ابیاتی چنین برمی خوریم:

سپهدار و گردن کشان، آن زمان

گرفتند زاری سوی آسمان

که ای برتر از دانش و هوش و رأی

نه در جای و بر جای و نه زیر جای

همه بنده پرگناه توییم

به بیچارگی، دادخواه توییم...

در سنت اسلامی، به ویژه در مذهب تشیع _ که صاحب منابع اصلی دعاهاست _ نیایش های مختلف در ساعت های مختلف، از پیامبر عظیم الشأن اسلام صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیه السلام سفارش شده است.

حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: «الدُّعا مُخُّ الْعِبادَهِ؛ دعا مغز عبادت است». (۱)

قرآن کریم نیز در آیات مختلف، بندگان را چنین به نیایش فرامی خواند:

اُدعونی اَستَجِب لَکُم اِنَّ الَّذینَ یستَکبِرونَ عَن عِبادَتی سَیدخُلونَ جَهَنَّمَ داخِرین. (غافر: ۶۰)

بخوانید مرا تا اجابت کنم شما را. به راستی آنان که از ستایش من کبر می ورزند، خیلی زود با سرافکندگی به دوزخ داخل می شوند.

خداوند در سوره بقره می فرماید:

اُجیبُ دَعوَةَ الدّاعِ اِذا دَعانِ فَلیستَجیبوا لی وَ لیؤْمِنوا بی لَعَلَّهُم یَرشُدونَ. (بقره: ۱۸۶)

پذیرا هستم نیایش نیایش کننده را. پس مرا اجابت کنند و به من ایمان بیاورند تا رشد پیدا کنند.

و در آخرین آیه سوره فرقان خطاب به پیامبر می فرماید:

قُل ما یَعبَؤُا بِکُم رَبّی لَولا دُعاؤُکُم. (فرقان: ۷۷)

۱- . وسائل الشیعه، ج ۷، ص۲۷، ح ۸۶۱۵.

بگو: خدای من به شما ارجی نمی نهد، اگر درخواست و نیایش شما نباشد.

پس می توان دریافت که هرگونه عبادتی اگر از نیاز و نیایش تهی باشد، مورد توجه پروردگار نیست و اصل نیاز را فراموش کرده است؛ نیازی که همیشه مخلوق نسبت به خالق خود دارد.

امیر کلام، علی علیه السلام در حکمت ۱۴۶ نهج البلاغه می فرماید:

ایمان خود را با صدقه دادن و اموال خود را با زکات دادن نگه دارید و امواج بلا را با دعا از خود برانید.

همچنین در نامه ۳۱ به فرزند بزرگوارش، حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام می فرماید:

در دعا، با اخلاص، پروردگارت را بخوان؛ که بخشیدن و محروم کردن تنها به دست اوست.

علی علیه السلام از ترویج کنندگان اصلی دعا در آیین اسلام است، به گونه ای که در بیشتر خطبه های طولانی آن حضرت، بخشی هم به دعا اختصاص یافته است. دعاهای بلند و عارفانه شیعه را حضرت امام علی بن ابی طالب علیه السلام در اختیار مؤمنان امت قرار داده است.

امام حسین علیه السلام، صاحب دعای عارفانه «عرفه»، در شب و روز عاشورا، دعاهایی را زمزمه می کرد که قابل توجه است. ایشان شب عاشورا خطاب به خداوند فرمود:

با بهترین وجه، حمد و ثنای الهی را می گویم و او را در آسایش و سختی سپاسگزارم. خداوندا، تو را سپاس می گویم که ما را به نبوت گرامی داشتی و قرآن را به ما آموختی و ما را در دین فقیه ساختی و

به ما چشم و گوش و قلب دادی. پس ما را سپاسگزار نعمت هایت قرار ده. (۱)

امام سجاد، زین العابدین علیه السلام نیز از دعا در مقام بهترین و کاراترین سلاح در برابر دستگاه اموی استفاده کرد و افزون بر انتشار معارف الهی، معارف مکتب اهل بیت علیه السلام را هم گسترش داد. دعا همانند قرآن می تواند تأثیر چندبعدی داشته باشد؛ هم بشیر باشد و هم نذیر؛ هم موجب توبه شود و هم سبب ازدیاد ثواب. ایشان با صحیفه مبارک سجادیه، نه تنها آداب فراموش شده اسلام را زنده کرد، بلکه در لفافه، از افکار مجعول و مجهول امویان پرده برداشت. آداب دعاهای ایام هفته که از آثار آن بزرگوار است، نشان دهنده ظرفیت متعالی مکتب تشیع است؛ مکتبی که در حقّ آحاد جامعه دعا می کند و از خداوند آنچه را برای خود می خواهد، برای دیگران نیز می خواهد.

امام صادق علیه السلام در حدیثی که مربوط به طول شب و روز است، می فرماید:

ساعت های شب، دوازده ساعت و ساعت های روز هم دوازده ساعت است و بهترین ساعات شبانه روز، اوقات نماز است.

چون ظهر شود، درهای آسمان گشوده گردد و نسیم ها وزیدن گیرد و خداوند (عزّوجلّ) به آفریدگان خویش نظر فرماید و من دوست دارم که در آن هنگام، عمل شایسته ای از من به آسمان رود. بر شما باد تا به دنبال نمازها دعا کنید که مستجاب خواهد شد. (۲)

۱- . صحیفه الحسین علیه السلام، ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، ص ۷۸.

۲- . خصال، ج ۲، ح ۱۰۹۰.

دعاهای گردآوری شده در این کتاب در چهار فصل تنظیم شده است: فصل اول تعقیبات مشترک و اختصاصی نماز؛ فصل دوم دعاهای روزانه هفته؛ فصل سوم دعای ماه ها و فصل چهارم دربردارنده دعای اعمال مختلف است.

آنچه سبب پدید آمدن این کتاب شد، نیاز همیشگی برنامه های معارفی رسانه ملی به شناخت متون نیایشی و دعاهای اوقات مختلف است. ازاین رو، تلاش شده است ضمن روانی ترجمه، با متون ادبی فاخر نیز همراه شود. امروزه با رواج نثر شکسته و روان تر شدن گویش ها، نیاز رسانه ملی به نثر برخاسته از متون دینی بیشتر احساس می شود؛ چراکه با گسترش هنر در سطح جامعه، مردم نیز آثار هنری را بهتر می پسندند و اگر در آن اثر، اصول زیبایی شناسی رعایت شده باشد، اثرگذاری آن دوچندان خواهد بود.

امیدواریم که بجا و بسزا از مطالب و آثار نیایشی این کتاب استفاده شود تا بهره کافی آن، که همانا ثواب و اجر معنوی می باشد، نصیبمان گردد؛ ان شاءالله!

از مدیریت محترم بخش دین پژوهی جناب حجت الاسلام والمسلمین صادق لیراوی (زیده عزه) و از همکاری سرکار خانم سیده طاهره موسوی، که در تدوین این مجموعه یاری ام کردند؛ سپاسگزارم.

سید علی اصغر موسوی

سرآغاز نیایش

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللّهُمَ لَکَ الْحَمدُ بِمَحامِدِکَ کُلِّها عَلی نِعَمِکَ کُلِّها، حَتّی ینتَهِیَ الْحَمدُ اِلی ما یحِبُّ رَبِّی وَ یَرْضی.

اَللّهُمَ اِنّی اَسئَلُکَ خَیرَ ما اَرجو وَ خَیرَ ما لا اَرجو، وَ اَعوذُ بِکَ مِن شَرِّ ما اَحذَرُ وَ مِن شَرِّ ما لا اَحذَرُ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خدایا، تو را سپاس به تمامی ستایش هایت بر تمامی نعمت هایت، تا سپاس به آنچه پروردگارم دوست دارد و از آن خشنود است، منتهی گردد.

خدایا، از تو می خواهم خیر آنچه را بدان امید دارم و خیر آنچه را بدان امید ندارم و به تو پناه می برم از شر آنچه از آن هراس دارم و از شر آنچه از آن هراسی ندارم.

اوقات دعا:

دعای حضرت باقر علیه السلام در حمد الهی.

منبع:

صحیفه امام باقر علیه السلام، ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، ص ۴۸.

فصل اول: تعقیبات نماز

۱. تعقیبات مشترک نماز

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا مَن لا یَشغَلُهُ سَمعٌ عَن سَمعٍ وَ یا مَن لا یُغلِّطُهُ السَّآئِلونَ وَ یا مَن لا یُبرِمُهُ اِلْحاحُ الْمُلِحّینَ، اَذِقنی بَردَ عَفوِکَ وَ حَلاوَهِ رَحمَتِکَ وَ مَغفِرَتِکَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای آن که شنیدن سخنی، او را از شنیدن سخن دیگری بازنمی دارد و ای کسی که فراوانی حاجت مندان، او را به اشتباه نمی اندازد و ای کسی که پافشاری اصرارکنندگان، او را خسته نکند؛ لذت عفو و شیرینی مغفرتت را به من بچشان.

□ □ □

اِلهی هذِهِ صَلوتی صَلَّیتُها، لا لِحاجَهٍ مِنکَ اِلَیها وَ لا رَغبَهٍ مِنکَ فیها اِلّا تَعظیماً وَ طاعَهً وَ اِجابَهً لَکَ اِلی ما اَمَرتَنی بِهِ. اِلهی اِن کانَ فیها خَلَلٌ اَوْ نَقصٌ مِن رُکوعِها اَوْ سُجودِها فَلا تُؤاخِذنی وَ تَفَضَّل عَلَیَّ بِالْقَبولِ وَ الْغُفرانِ.

ترجمه:

خداوندا، این نمازی که خواندم، نه به خاطر نیاز تو به آن و نه به خاطر دل بستگی تو به آن بود، بلکه برای تعظیم و فرمان برداری بود و پذیرش آنچه مرا به آن امر فرموده ای.

پس خداوندا، اگر در این نماز، اشکالی یا نقصی در رکوع یا سجودش هست، مرا به خاطر آنها بازخواست نکن و با پذیرش آن و آمرزشم، بر من عنایت کن.

اوقات دعا:

این دعا در صحیفه علویه حضرت امام علی علیه السلام و در مفاتیح الجنان به نقل از همان صحیفه، برای تعقیب نماز صبح و همه نماز های واجب آمده است. این دعا برای قبولی نماز نزد حضرت پروردگار سفارش شده است.

منبع:

شیخ عباس قمی، کلیات مفاتیح الجنان، ترجمه: موسوی دامغانی، تعقیبات مشترکه.

متن ادبی:

خداوندگارا، تو را به نماز و عبادت من هیچ نیازی نیست؛ آنچه مرا بدان امر فرموده ای، تنها برای پالایش نفس و روح من است تا به واسطه آن، خرد خویش را بیازمایم.

خدایا سپاس می گویم تو را؛ که مرا پرستش آموختی و از پرستیدن تو، من به کامروایی رسیدم.

ای آن که خاکساری در برابرت، خود، رسیدن به کمال است و لذت بردن از جمال. تو را قسم به تجلی جمالت در ملک و ملکوت، مرا کمالی بیاموز که به شکوه جلالت پی ببرد.

پروردگارا، هرگاه نمازم را به پایان می برم، می اندیشم که آیا در خور پیشگاهت بوده یا نه؟

و خود درمی یابم که خدمتی بسزا نکرده ام و اگر لطف و چشم پوشی تو نباشد؛ جز رنج عبادت، ثوابی نبرده ام.

پس ای مهربان ترین مهربانان، به مهربانی خودت، کاستی هایم را ببخش؛ که ستودن راستین تو، بسی دشوار است و زبان من در ستایشت، ناتوان. ای تواناترین! منِ ناتوان را ببخش!

□ □ □

بِسمِ اللهِ الرَّحمَنِ الرَّحیم

رَضیتُ بِاللهِ رَبّاً وَ بِالْإِسلامِ دیناً وَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ نَبِیاً وَ بِعَلی اِماماً وَ بِالْحَسَنِ وَ الْحُسَینِ وَ عَلِیٍ وَ مَحَمَّدٍ وَ جعفَرٍ وَ موسیٰ وَ عَلِیٍ وَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِیٍ وَ الْحَسَنِ وَ الْخَلَفِ الصّالِحِ عَلَیهِمُ السلام اَئِمَّةً وَ سادَةً وَ قادَةً بِهِم اَتَوَلّیٰ وَ مِن اَعْدآئِهِم اَتَبَرَّءُ.

و سپس این دعا را در ادامه بخواند و سه بار آن را تکرار کند:

اَللَّهُمَّ اِنّی اَسئَلُکَ الْعَفوَ وَ الْعافِیَه وَ الْمُعافاةَ فِی الدُّنیا وَ الأَخِرَهِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خشنودم از اینکه الله، پروردگار من و اسلام، دین من و حضرت محمد ــ که درود خدا بر او و خاندانش باد ــ پیامبر من و علی علیه السلام، امام من و حسن و حسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و حسن و فرزند صالح و شایسته او، حضرت مهدی ــ که درود بر ایشان باد ــ پیشوایان، سروران و رهبران من هستند و من به ایشان دوستی دارم و از دشمنانشان بیزاری می جویم.

(و این دعا باید سه بار بعد از آن تکرار شود):

خداوندا، گذشت، تندرستی و آسایش را در دنیا و آخرت از تو می خواهم.

اوقات دعا:

این دعا پس از تسبیحات حضرت زهرا علیها السلام برای تعقیبات مشترک نمازها سفارش شده است.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، تعقیبات نماز.

متن ادبی:

خداوندگارا! ای پروردگار من، راضی ام از تو؛ راضی از اینکه مرا به بندگی ات برگزیدی!

چگونه می توانم راضی نباشم؟

اصلاً در حضور تو، من کی هستم که از رضایت دم بزنم! مولای من، این تویی که به من زندگی بخشیدی و مرا در سایه معارف دین پاک اسلام و بزرگ پیام آور بزرگوارش، حضرت محمد صلی الله علیه و آله، به سعادت ابدی رهنمون گشتی.

خداوندگارا! من از پیامبر اعظم تو صلی الله علیه و آله و جانشین بزرگوارش، حضرت علی مرتضی علیه السلام خشنودم که مرا با معارف کلمات آسمانی تو_ قرآن _ درس زیستن آموختند.

از امام حسن علیه السلام، شهره مهر و کرامت؛ از امام حسین علیه السلام، اسوه عشق و شهادت؛ از امام سجاد علیه السلام، شکوه نیایش و عبادت؛ از امام باقر علیه السلام، مظهر علم و درایت؛ از امام صادق علیه السلام، آیت حکمت و فقاهت؛ از امام کاظم علیه السلام، اسوه صبر و استقامت؛ از امام رضا علیه السلام، صاحب عزت و رضایت؛ از امام جواد علیه السلام، مظهر جود و سخاوت؛ از امام هادی علیه السلام، آیت مهر و هدایت؛ از امام حسن _

عسکری علیه السلام ـ، اسوه شرافت و نجابت و از فرزند راستین امامت، آیینه عشق و عدالت، صاحب امارت و حشمت، امید واپسین، نماد آخرین دین، حضرت امام زمان[، خلف صالح پیشوایان باشکوه شیعه، رضایت کامل دارم؛ که اگر آنان نبودند، جهان را تیرگی جهالت در خود غرق می کرد.

اگر پرتو نور فرزندان نور نبود، امیدی هم برای زیستن نبود.

پس به خاطر آن بزرگواران، مرا در دنیا و آخرت، سلامتی نفس، آرامش روح و عفو و گذشت، عنایت کن!

□ □ □

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا مَن یملِکُ حَوائِجَ السّائِلینَ، یا مَن لِکُلِّ مَسأَلَهٍ مِنکَ سَمعٌ حاضِرٌ وَ جَوابٌ عَتیدٌ، وَ لِکُلِّ صامِتٍ مِنکَ عِلمٌ باطِنٌ مُحیطٌ.

اَسئَلُکَ بِمَواعیدِکَ الصّادِقَهِ، وَ اَیادیکَ الْفاضِلَهِ، وَ رَحمَتِکَ الْواسِعَهِ، وَ سُلطانِکَ الْقاهِرِ، وَ مُلکِکَ الدّائِمِ، وَ کَلِماتِکَ التّامّاتِ.

یا مَن لا تَنفَعُهُ طاعَهُ الْمُطیعینَ، وَ لا تَضُرُّهُ مَعصِیَهُ الْعاصینَ، صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقنی، وَ اَعْطِنی فیما تَرزُقُنی الْعافِیَهَ مِن فَضلِکَ، بِرَحمَتِکَ یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای کسی که حوایج نیازمندان در اختیار اوست، ای کسی که از طرف تو برای هر درخواست، گوشی شنوا و پاسخی مهیا است؛ و برای هر ساکتی، آگاهی از باطن او و احاطه به آن وجود دارد.

خداوندا، از تو می خواهم به حق وعده های راستین و نعمت های ارزشمند و رحمت گسترده و فرمانروایی غالب و سلطنت جاودانه و مخلوقات کاملت.

ای کسی که فرمان بری اطاعت کنندگان، او را سودی ندهد و گناه گناهکاران به او زیان نرساند.

بر محمد و خاندانش درود فرست و مرا روزی عطا کن و همراه روزی، مرا عافیت از بلاـ عنایت کن! به پاس رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.

اوقات دعا:

از حضرت رضا علیه السلام روایت شده است که ایشان فرمود: برای طلب روزی، این دعا را بعد از هر نماز بخوانید.

منبع:

صحیفه الرضا علیه السلام، ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، ص ۹۲.

متن ادبی:

با صنع تو هر مورچه رازی دارد

با شوق تو هر سوخته سازی دارد

ای خالق ذوالجلال نومید مکن

آن را که به درگهت نیازی دارد

پروردگارا،

کیست جز تو، روزی دهنده؟

کیست جز تو، نعمت فزاینده؟

کیست جز تو، آن که رشته جان عالمیان در گرو عنایت اوست؟

کیست جز تو، آفریننده ای که نه از نهایت بخشش کم می آورد؛ نه از فراوانی آن!

می بخشد پیش از درخواست و می دهد بدون چشمداشت. پس ما را از بی کران سفره احسانت، عطایی برسان!

□□□

۲. تعقیبات اختصاصی نماز

الف) دعاهای صبح

دعا پس از نماز صبح

بِسمِ اللِه الرَّحمنِ الرَّحیم

اَصبَحتُ اَللَّهُمَ مُعتَصِماً بِذِمامِکَ الْمَنیعِ، الَّذی لا یُطاوَلُ وَ لا یُحاوَلُ مِن شَرِ کُل غاشِم وَ طارِقٍ، مِن سائِرِ مَن خَلَقتَ وَ ما خَلَقتَ مِن خَلقِکَ الصّامِتِ وَالنّاطِقِ فی جُنَّهٍ مِن کُلِّ مَخُوفٍ بِلِباسٍ سابِغَهٍ وَلاءِ اَهلِ بَیتِ نَبِیکَ مُحتَجِباً مِن کُلِّ قاصِدٍ لی اِلی اَذِیّهٍ، بِجِدارٍ حَصینِ الْاِخلاصِ فی الْاِعتِرافِ بِحَقِّهِم وَالتَّمَسُّکِ بِحَبلِهِم موقِناً.

اَنَّ الْحَقَّ لَهُم وَ مَعَهُم وَ فیهِم وَ بِهِم اُوالِی مَن والَوا وَ اُجانِبُ مَن جانَبُوا فَاَعِذْنی اَللَّهُمَّ بِهِم مِن شَرِّ کُلِّ ما اَتَّقیهِ یا عَظیمُ حَجَزتَ الْاَعادِیَ عَنّی بِبَدیعِ السَّماواتِ وَالْاَرضِ، اِنّا جَعَلنا مِن بَینِ اَیدیهِم سَدًّا وَ مِن خَلفِهِم سَدًّا فَاَغشَیناهُم فَهُم لا یُبصِرونَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، صبح کردم در حالی که پناه آوردم به مقام بلند تو که دستی بدان نرسد و تجاوز نشود و از شر هر ظالم و دزد راهزنی حفظم کنی و از شر مخلوقات دیگری که خلق فرموده ای و از هرچه آفریده ای از گویا و خموش، در محافظی از هرچه که ترسناک باشد؛ با لباسی بافته از ولایت اهل بیت پیغمبرت. و خود را بپوشانم از هرکه قصد آزارم کند، به سنگر محکم اخلاص با اقرار به حق ایشان و چنگ زدن به رشته محبتشان در حالی که یقین دارم حق از آنِ اهل بیت و با آنها و در میان ایشان و به سبب آنان است.

پس هرکه را آنها دوست دارند، دوست می دارم و از هرچه دوری بجویند، دوری می جویم.

پس بارالها، به حرمت ایشان مرا از شر هرچه از آن می ترسم، پناه ده!

ای خدای بزرگ، من دشمنانم را به واسطه خدایی که آفریننده آسمان و زمین است، از خود دور ساختم؛ چرا که فرمودی: ما سدّی محکم در پیش رو و سدّی از پشت سر، بر دشمنان اهل ایمان قرار دادیم و پرده بر آنها افکندیم که نمی بینند.

اوقات دعا:

این دعا مخصوص اوقات صبح و شام است، ولی پس از نماز صبح خوانده می شود. گفته شده که این دعای حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام در لیله المبیت است.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، دعای بعد از نماز صبح.

متن ادبی:

پروردگارا؛

با نام های بلند تو را می خوانم:

الله اکبر!

بلند باد نامت در آسمان و زمین!

بلند و بشکوه باد یادت بر زبان و دل من!

پروردگارا، تو را می خوانم، تا مرا برای عبادتت آماده سازی؛ که اگر لطف تو نباشد، نماز من هرگز دل نشین نخواهد بود.

تو را می خوانم، ای برتر از هر توصیف؛ ای بالاتر و والاتر از هر تمجید؛ ای صاحب عزت و جاه!

خداوندگاری جز تو نیست؛ که در ذات خود یگانه ای. یگانه ای! که یگانه ترین پروردگار هستی. ستوده باد نامت، ای آفریدگار یکتای بی همتا، که اساس هستی و نیستی از توست؛ صاحب ملك و ملکوتی، سررشته تمام کارها در دست توست و بر تمام امور توانایی.

وقتی به تو توکل می کنم، آسودگی ام بیش می شود و وقتی از تو مدد می جویم، توانم بیشتر!

ای تمام جرئت من، چگونه از بلاهای روزگار، ترس به دل راه دهم وقتی نگاه دارنده من تویی؟

اگر قضا و تقدیر تو نباشد، چگونه کسی می تواند به من آسیب برساند؟

هر روز من هستم و چتر عنایت تو بر سر و هر شب، من هستم و چلچراغ امید تو در بر!

باید از روزی واهمه داشته باشم که آن روز، جهل مرا به خود بخواند و نفس گرفتار فریب های دنیا سازدم!

خداوندا، درود و سپاس نام نام آفرینت را که برای راهنمایی ما به سوی سعادت، پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و امامان معظم علیه السلام را آفریدی. سپاس، شایان درگاه توست و درود، سزاوار آستان بشکوه آنان.

□ □ □

دعای هنگام صبح و شام

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلَّا بِاللهِ الْعَلِّی الْعَظِيمِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ص:۲۵

به نام پروردگار بخشاینده مهربان و هیچ نیرویی نیست مگر آنکه به قدرت پروردگار والامرتبه بزرگ وابسته باشد.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ترجمه: محمدرضا غیاثی کرمانی، ص ۷۹.

□ □ □

دعای پس از نماز صبح

بِسمِ اللهِ الرَّحمن الرَّحیم

اَللَّهُمَ اِنّی اَسئَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَیکَ صَلِّ اللهُ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَاجعَلِ النّورَ فی بَصَری وَالْبَصیرَهَ فی دینی وَالیقینَ فی قَلبی وَالْاِخلاصَ فی عَمَلی وَالسلام هَ فی نَفسی وَالسَّعَهَ فی رِزْقی وَالشُّکرَ لَکَ اَبَداً ما اَبقَیتَنی.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خدایا، از تو می خواهم به آن حقی که محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله بر تو دارند، بر محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله درود فرستی؛ و قرار بدهی روشنایی را در دیده ام و بصیرت و معرفت را در دینم و یقین کامل را در دلم و اخلاص را در عمل و سلامتی را در نفسم و وسعت را در رزقم و شکرگزاری دائم را تا زمانی که زنده ام.

اوقات دعا:

از حضرت صادق علیه السلام روایت شده است که این دعا، برای دنیا و آخرت و همچنین برای رفع درد چشم، پس از نماز صبح و مغرب خوانده شود.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، دعای بعد از نماز صبح و مغرب.

□ □ □

دعای صبح

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ عَجِّل فَرَجی، وَ اَقِلنی عَثرَتی، وَارْحَم عَبرَتی، وَارْدُدنی اِلیٰ اَفضَلِ وَ سَلامَةً عِندی، وَاستَقبِل بی صِحَّةً مِن سَقَمی، وَ سَلامَةً شامِلَةً فی بَدَنی، وَ نَظرَةً نافِذَةً فی دینی، وَ مَهِّدنی وَ اَعِنّی عَلَی اسْتِغفارِکَ وَاسْتِقالَتِکَ قَبلَ اَن یَفنَی الْاَجَلُ، وَ یَنقَطِعَ الْعَمَلُ، وَ اَعِنّی عَلَی الْمَوْتِ وَ کُربَتِهِ، وَ عَلَی الْقَبرِ وَ وَحشَتِهِ، وَ عَلَی الْمیزانِ وَ خِفَّتِهِ، وَ عَلَی الصِّراطِ وَ زَلَّتِهِ، وَ عَلیٰ یَوْمَ الْقِیامَهِ وَ رَوْعَتِهِ.

وَ اَسئَلُکَ نَجاحَ الْعَمَلِ قَبلَ انْقِطاعِ الْاَجَلِ، وَ قُوَّةً فی سَمعی وَ بَصَری، وَاسْتِعمالَ الصّالِحِ مِمّا عَلَّمتَنی وَ فَهَّمتَنی، اِنَّکَ اَنتَ الرَّبُّ الْجَلیلُ وَ اَنَا الْعَبدُ الذَّلیلُ، وَ شَتّانَ ما بَینَنا، یا حَنّانُ، یا مَنّانُ، یا ذَاالْجَلالِ وَالْاِکرامِ

وَ صَلِّ عَلیٰ مَن بِهِ فَهَّمتَنا وَ هُوَ اَقرَبُ وَسائِلِنا اِلَیکَ رَبَّنا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ عِترَتِهِ الطّاهِرینَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، بر محمد و خاندانش درود فرست و هرچه زودتر، گشایشی در کارم عنایت فرما و از لغزشم درگذر و بر اشکم رحم کن و مرا به فضیلت بازگردان و سلامتم کن از بیماری و تندرستی فراگیر در بدنم ده و دید قوی در دینم و مرا آماده کن و یاری ده بر آمرزش خواهی و نادیده گرفتن گناه بر من، قبل از مرگ و پایان عمل. پس یاری کن مرا در مرگ و سختی های آن و در قبر و وحشت آن و هنگام رسیدگی به اعمال و سبکی آن و در صراط و لغزش آن و در روز قیامت و هیبت آن.

و (خدایا) از تو می خواهم موفقیت در عمل را قبل از پایان عمرم و توانایی در گوش و چشمم (شنوایی و بینایی ام) و عمل نیک از آنچه به من آموخته و فهمانده ای. به راستی که تو، پروردگار باشکوه و من، بنده

ذلیل و خواری هستم و فرق این دو چه بسیار زیاد است، ای مهربان، ای بخشاینده ترین، ای باشکوه و صاحب کرامت.

و پروردگارا درود فرست بر کسی که به وسیله او ما را آموختی و او نزدیک ترین وسیله ما نزد توست؛ و او محمد و خاندان پاک او هستند.

اوقات دعا:

این دعا، بخشی از ــ فصل پایانی ــ دعای حضرت امام هادی علیه السلام به هنگام صبح است.

منبع:

صحیفه امام هادی علیه السلام، ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، ص ۶۸.

دعای پس از نماز صبح

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

بِسمِ اللهِ وَصَلَّی اللهُ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اُفَوِّضُ اَمری اِلَی اللهِ اِنَّ اللهَ بَصیرٌ بِالعِبادِ، فَوَقیهُ اللهُ سَیئاتِ ما مَکَروا، لا اِلَه اِلّا اَنتَ سُبحانَکَ اِنّی کُنتُ مِنَ الظّالِمینَ، فَاستَجَبنا لَهُ، وَ نَجَّیناهُ مِنَ الْغَمِّ، وَ کَذلِکَ نُنجِی الْمُؤْمِنینَ، حَسبُنَا اللهُ وَ نِعمَ الْوَکیلُ، فَانقَلَبوا بِنِعمَهٍ مِنَ اللهِ وَ فَضلٍ لَم یمسَسهُم سوءٌ.

مـا شـاءَاللهُ لاـ حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ اِلّا بِاللهِ، ماشاءَاللهُ لا ماشاءَالناسُ، ماشاءَاللهُ وَ اِن کَرِهَ النّاسُ، حَسبِیَ الرَّبُّ مِنَ الْمَربوبینَ، حَسبِیَ الْخالِقُ مِنَ الْمَخلوقینَ، حَسبِیَ الرّازِقُ مِنَ الْمَرزوقینَ، حَسبِی اللهُ رَبُّ الْعالَمینَ.

حَسبی مَن هُوَ حَسبی، حَسبی مَن لَم یزَل حَسبی، حَسبی مَن کانَ مُذ کُنتُ لَم یزَل حَسبی، حَسبِیَ اللهُ لا اِلَهَ اِلّا هُوَ، عَلَیهِ تَوَکَّلتُ، وَ هُوَ رَبُّ الْعَرشِ الْعَظیمِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به نام خداوند و درود او بر محمد و خاندانش باد، و من تمام امورم را به خداوند می سپارم. به درستی که او به حال بندگانش داناست.

پس خداوند، او (من) را از مکر و حیله های زشت (فریب کاران) در امان داشت. معبودی جز تو نیست، و تویی پاک و منزه و من از گناهکاران هستم. پس دعایش را مستجاب کردیم و او را از غم نجات دادیم؛ و این گونه، ایمان آورندگان را نجات می دهیم. خدا ما را بس است و او بهترین وکیل است. پس با نعمت خدا و فزونی که دیگر بدی به آنها نرسید، بازگشتند.

آنچه خدا خواهد، جنبش و نیرویی نیست مگر به وسیله خدا.

آنچه خدا خواهد، می شود، نه آنچه مردم خواهند؛ آنچه خدا خواهد، می شود، اگرچه مردم ناخوش دارند.

بس است مرا پروردگار، از میان (بندگان) پروریده شده. بس است مرا آفریدگار از آفریدگان. بس است مرا روزی ده از روزی خواران. بس است پروردگار جهانیان. بس است مرا آن که او بس است. بس است مرا آن که همیشه مرا بس است. بس است مرا آن که از وقتی بودم، بسم بوده. بس است مرا خدا. معبودی جز او نیست. بر او توکل کنم و اوست پروردگار عرش باعظمت.

اوقات دعا:

این دعا به نقل از امام رضا علیه السلام در صحیفه الرّضا علیه السلام و همچنین در مفاتیح الجنان، در تعقیب نماز صبح آمده است. همچنین از دعاهایی است که حضرت امام زمان[سفارش کرده و برای افزایش روزی نیز مؤثر است.

منبع:

۱. صحیفه الرضا علیه السلام، ص ۹۵.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای نماز صبح.

متن ادبی:

خداوندا!

با نام تو آغاز می کنم و با درود تو، بر حضرت محمد صلی الله علیه و آله و خاندان مطهر او.

پروردگارا!

تمام کارهایم را به تو می سپارم که از حال بندگانت، همواره آگاهی.

خداوندا، تویی که حفظ می کنی ما را از هر گناهی که مکر دشمنان را برمی انگیزد.

همانا، جز ذات یکتایت، خدایی نیست و تویی که پاک و منزّهی، ای تواناترین توانا!

و منم بر نفس خویش، ستمکار.

پس دعایم را مستجاب گردان و مرا از دریای غم ها نجات بخش ای نجات دهنده جمله مؤمنان. تنها، عنایات تو ما را کافی است؛ تو، که بهترین وکیل برای بندگانت هستی.

خدایا، تو چنانی که اگر بندگان از فضل و احسان تو برخوردار شوند، از هیچ ناهمواری رنج نبرند.

تنها سزاوار توست، آنچه بخواهی، بشود ـ هیچ قدرتی بالاتر از قدرت و توانایی تو نیست ـ پروردگارا هر آنچه تو بخواهی، می شود؛ نه آنچه مردم می خواهند.

خدایا، تنها عنایات تو، برایم کافی است، نه توجه دیگران.

الهی، تنها تو خالق منی و تویی که تواناتری در یاری من، از خلق شدگان.

خدایا، این تو هستی که روزی ام می دهی نه، روزی خواران درگاهت.

تویی پروردگار جهانیان، تویی که مرا «کفایت» می کنی از بیگانگان و عطاهایت پایان ناپذیرند.

پروردگارا! تویی که دست های مرا گرفته ای؛ از روز ازل تا شام ابد و تنها وجود لایزالی ات مرا کافی است.

کافی است مرا دستگیری ات؛ ای پروردگار یکتای من؛ ای خدایی که جز تو آفریدگاری نیست، من همیشه بر تو توکل کرده ام و رشته امید به دست های باکفایت تو سپرده ام.

آه، ای قادر توانمند! تو را قسم به عرش باشکوهت که در این صبح دل انگیز، مرا یاور و پشتیبان باشی و امید رستگاری، امید بهروزی، امید آسایش و آرامش و امید آرمیدن در بهشت رضوانت را از من و دیگر بندگان باایمانت، دریغ نورزی تا همیشه لبریز از احسان، مشمول رحمت حضرتت قرار گیریم!

□ □ □

ب) دعاهای ظهر

دعای پس از نماز ظهر

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

لآ اِلهَ اِلَّا اللهُ الْعَظیمُ الْحَلیمُ لآ اِلهَ اِلَّا اللهُ رَبُّ الْعَرشِ الْکَریمُ الْحَمدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمینَ.

اَللَّهُمَّ اِنّی اَسئَلُکَ موجِباتِ رَحمَتِکَ وَ عَزائِمَ مَغفِرَتِکَ وَ الْغَنیمَهَ مِن کُلِّ برٍّ وَالسلام ه مِن کُلِّ اِثمٍ.

اَللَّهُمَّ لا تَدَع لی ذَنباً اِلّا غَفَرتَهُ وَ لا هَمَّاً اِلّا فَرَّجتَهُ وَ لا سُقماً اِلّا شَفَیتَهُ وَ لا عَیباً اِلّا سَتَرتَهُ وَ لا رِزقاً اِلّا بَسَطتَهُ وَ لا خَوْفاً اِلّا اٰمَنتَهُ وَ لا سوءً اِلّا صَرَفتَهُ

وَ لا حاجَةً هِیَ لَکَ رِضاً وَلِیَ فیها صَلاحٌ اِلّا قَضَیتَها، یا اَرحَمَ الرَّاحِمینَ، اٰمینَ رَبَّ الْعالَمینَ.۱

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

همانـا، معبـودی نیست جز خداونـد بزرگ بردبـار. نیست معبودی، جز خداونـد، پروردگـار عرش سـترگ و سـپاس و سـتایش مخصوص خداوند، پروردگار جهانیان است.

خدایا از تو خواهانم آنچه مایه رحمت و وسایل حتمی مغفرت توست و بهره ای از هر نیکی و سلامتی از هر گناه.

خداونـدا، بر من مگـذار گنـاهی را، مگر اینکه عفـو کنی و هیـچ انـدوهی را، مگر اینکه برطرفش کنی؛ و مرضـی را، جز اینکه شفایش دهی؛ و هیچ عیبی را، جز اینکه بپوشانی؛ و هیچ رزقی را، مگر اینکه فراوانش کنی؛ و نه دهشتی را، که ایمنش سازی؛ و هیچ بدی را، مگر اینکه به خوبی بَدَلش گردانی؛ و هیچ حاجتی که رضا و خشـنودی تو و صـلاح من در آن است، جز آنکه برآورده گردانی؛ ای مهربان ترین مهربانان، پس اجابت فرمای ای پروردگار جهانیان.

□ □ □

سپس این دعا خوانده می شود:

اَللّٰهُمَّ اِن عَظُمَت ذُنوبی فَاَنتَ اَعظَمُ وَ اِن کَبُرَ تَفریطی فَاَنتَ اَکبَرُ وَ اِن دامَ بُخلی فَاَنتَ اَجوَدُ.

اَللّٰهُمَّ اغْفِرلی عَظیمَ ذُنوبی بِعَظیمِ عَفوِکَ وَ کَثیرَ تَفریطی بِظاهِرِ کَرَمِکَ وَ اقْمَع بُخلی بِفَضلِ جودِکَ.

اَللّٰهُمَّ ما بِنا مِن نِعمَةٍ فَمِنکَ، لآ اِلٰهَ اِلّا اَنتَ اَستَغفِرُکَ وَ اَتوبُ اِلَیکَ.

ص:۳۲

ترجمه:

خداوندا، اگر گناهان من بزرگ است، پس تو بزرگ تر از آنهایی؛ و اگر کوتاهی ام زیاد است، باز هم تو بزرگ تری؛ و اگر بخلم دائمی است، پس تو سخی تری.

خداوندا، بزرگی گناهم را به بزرگی عفوت ببخش و زیادی کوتاهی ام را به کرامت آشکارت درگذر و بخلم را ریشه کن ساز به زیادی بخششت.

خدایا، هر نعمتی دارم، از توست؛ جز تو نیست معبودی. آمرزش می طلبم از تو و به سوی تو توبه می کنم.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، صص ۲۹ و ۳۰.

متن ادبی:

خدایا، تو را سپاس می گویم به خاطر نعمت هایی که داده ای و مرا شایسته آن نعمت ها دانسته ای.

خدایا، تو را سپاس می گویم به خاطر نعمت هایی که خواهی داد و بضاعت معرفت مرا با آن خواهی سنجید.

تو را سپاس می گویم به خاطر محرومیت از نعمت هایی که صلاحم در آن نبوده است.

ای بنده نواز بی همتا!

بنمای رهی که ره نماینده تویی بگشای دری که درگشاینده تویی

زنگار غمان گرفت دور دل من بزدای که زنگ دل زداینده تویی

خدایا، وقتی در دل بزرگ ترین اقیانوس؛ کوچک ترین، «تک سلولی» به تو می اندیشد و نگاه به دست های تو دارد؛ چگونه من به تو نیندیشم و امید به فراوانی بخششت نداشته باشم؟

خدایا، وقتی پرنده ای کوچک ـ به امید تو ـ در آسمان بی کرانه پر می گشاید و معلّق می ماند؛ چگونه من با تمام ایستایی و سُکون، در زندگی احساس اطمینان نکنم؟

خدایا، وقتی، آن ماهی کوچک ـ با امید به تو ـ در ژرفای تاریک اقیانوس ها راه می گشاید؛ چگونه من از فردای زندگی و سختی هایش وحشت کنم؟

خدایا، تو را شکر می کنم که از سیاهی جهالت، به روشنایی آگاهی، رهنمونم فرمودی.

خدایا، تو را شکر می کنم که با تمام ناسپاسی هایم؛ فراموشم نکردی و جسارت هایم را با صبر خود پاسخ گفتی.

روزی ام دادی بدون هیچ منّتی!

در سختی ها، یاری ام کردی بدون هیچ چشمداشتی!

با من بودی و هستی و خواهی بود، حتی زمانی که از روی جهل فراموشت می کنم و غرق در هوای نفس می شوم.

ستوده باد نامت ای پروردگار گل ها و گیاهان، رودها و دریاها، کوه ها و دشت ها، آن هنگام که روز بر سریر ظهر می نشیند و از گلدسته ها صدای تکبیر می آید؛ صدای تسبیح فرشتگان و آدمیان.

پروردگارا، درود فرست بر پیامبر پاکان ـ رحمت خاصّ حضرتت بر ما ـ محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و خاندان پاک و برگزیده اش!

و مرا، این بنده نادانِ و ناسپاس را، معرفت نیایش و سپاس مندی از نعمت هایت بیاموز.

ج) دعاهای عصر

دعای پس از نماز عصر

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَستَغفِرُ اللهَ الَّذی لآ اِلهَ اِلّا هُوَ الْحَیُّ الْقَیّومُ الرَّحمنُ الرَّحیمُ ذوالْجَلالِ وَ الْإِکرامِ.

وَ اَسئَلُهُ اَن یَتوبَ عَلَیَّ تَوْبَهَ عَبدٍ ذَلیلٍ خاضِعٍ فَقیرٍ بآئِسٍ مِسکینٍ مُستَکینٍ مُستَجیرٍ لا یملِکُ لِنَفسِهِ نَفعاً وَ لا ضَرّاً وَ لا مَوْتاً وَ لا حَیوهً وَ لا نُشوراً.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

آمرزش می طلبم از خداوندی که جز او معبودی نیست؛ اوست زنده و پاینده، بخشنده و مهربان، صاحب جلال و بزرگواری.

و خواهانم از او که بپذیرد توبه ام را؛ توبه بنده ای ذلیل و خوار و فروتن؛ نیازمند پریشان و مسکین و درمانده؛ پناهنده ای که از خود هیچ سود و زیان و مرگ و زندگی و رستاخیزی ندارد.

سپس این دعا خوانده می شود:

اَللَّهُمَّ اِنّی اَعوذُبِکَ مِن نَفسٍ لا تَشبَعُ وَ مِن قَلبٍ لا یخشَعُ وَ مِن عِلمٍ لا ینفَعُ وَ مِن صَلاهٍ لا تُرفَعُ وَ مِن دُعآءٍ لا یسمَعُ.

اَللَّهُمَّ اِنّی اَسئَلُکَ الیُسرَ بَعدَ الْعُسرِ وَالْفَرَجَ بَعدَ الْکَربِ وَ الرَّخآءَ بَعدَ الشِّدَّهِ.

اَللَّهُمَّ ما بِنا مِن نِعمَهٍ فَمِنکَ لآ اِلهَ اِلّا اَنتَ اَستَغفِرُکَ وَ اَتوبُ اِلَیکَ.

ص:۳۵

ترجمه:

خدایا، به تو پناه می برم از نفسی که (از خواهش) سیری ندارد و از قلبی که خشوع ندارد و از دانشی که سودی نبخشد و از نمازی که اوج نگیرد و از دعایی که شنیده نشود.

خدایا، از تو می خواهم آسانی را پس از سختی و گشایش را پس از رنج و مشقّت و آسودگی را پس از گرفتاری.

خداوندا، آنچه نعمت داریم، از جانب توست که جز تو معبودی نیست. آمرزش می طلبم از تو و به سویت بازمی گردم.

اوقات دعا:

این دعاها به نقل از مفاتیح الجنان در تعقیب نماز ظهر و عصر سفارش شده است.

منبع :

کلیات مفاتیح الجنان، صص ۲۹ و ۳۰.

متن ادبی:

خداوندا، ای پروردگار زمین و آسمان، نامت ستوده باد!

نامت ستوده باد آن هنگام که روز به کمال می رسد و آفتاب، خورشیدی ترین روز را به مردمان هدیه می کند.

ستوده باد نامت ای پروردگار گل ها و گیاهان، رودها و دریاها، کوه ها و دشت ها، آن هنگام که روز بر سریر ظهر می نشیند و از گلدسته ها صدای تکبیر می آید؛ صدای تسبیح فرشتگان و آدمیان.

پس به نام نامی ات، ما را در این روز دل پسند، در پناه خود بگیر و از شر نفس ها، دورمان بدار که سبب ساز تمام خیرهایی و هر که به تو اندیشد، جز به خیر نخواهد اندیشید.

تلاش هایمان را در مسیر رضایتت قرار ده و زندگی مان را در تمامی روزها از برکت آکنده ساز، به لطف و رحمتت، ای مهربان ترین مهربانان!

□ □ □

دعای پیش از نماز مغرب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ اِنِّی اَسئَلُکَ بِاِقبالِ نَهارِکَ وَ اِدبارِ لَیلِکَ وَ حُضورِ صَلَواتِکَ وَ اَصواتِ دُعاتِکَ و تَسبیحِ ملائِکَتِکَ اَن تَتوبَ عَلَیَّ، اِنَّکَ اَنتَ التَّوّابُ الرَّحیمُ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا از تو می خواهم به آمدن روز و رفتن شب و حضور وقت نمازهای (نمازگزاران) تو و صدای (دعاهای) دعاکنندگان تو و تسبیح فرشتگان تو، که به من توفیق توبه بدهی، همانا تو بسیار توبه پذیر و بخشنده هستی.

اوقات دعا:

دعای حضرت امام موسی کاظم علیه السلام هنگام شنیدن اذان صبح و مغرب.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۷۲.

□ □ □

د) دعاهای مغرب

دعای پس از نماز مغرب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ اِنّی اَسئَلُکَ موجِباتِ رَحمَتِک وَ عَزائِمَ مَغفِرَتِک وَ النَّجاهَ مِنَ النّارِ وَ مِن کُلِّ بَلِیَهٍ وَ الْفَوزَ بِالْجَنَّهِ وَ الرِّضوانَ فی دارِ السلام وَ

جوارِ نَبیکَ مُحَمَّدٍ عَلَیهِ وَ آلِهِ السلام .

اَللَّهُمَ ما بِنا مِن نِعمَهٍ فَمِنکَ لا اِلَهَ اِلّا اَنتَ اَستَغفِرُکَ وَ اَتوبُ اِلَیکَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خدایا از تو می خواهم آنچه موجب رحمت و آمرزشت و نجات از آتش و از هر بلایی است و می خواهم از تو رسیدن به بهشت و رضا و خشنودی تو در دارِ السلام در کنار پیامبرت، حضرت محمد ــ که بر او و خاندانش درود باد ــ .

خدایا، آنچه را به ما نعمت دادی، از جانب توست؛ که معبودی جز تو نیست. آمرزش طلب می کنم از تو و به سویت بازمی گردم.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، ص ۳۰.

متن ادبی:

«ستایش، خداوندی را سزاست که امید مرا به گذشت خود مقرون ساخت و با چشم پوشی از ناسپاسی های من، دامنه امید را در من وسعت بخشید».

با تمام نافرمانی ها، سرکشی ها و بی پروایی هایم در گناه، هیچ گاه احسان های پیوسته و نعمت های مکررش را از من دریغ نداشت.

«آفریدگاری جز او نیست. هر که از ذکر و حمد او، روی بگرداند، عاقبت به او رو کند و هر که از وسعت گناه، به آستانش عذر توبه آورد، آمرزیده شود.

ناامیدان آستان کبریایی اش را محروم نگرداند و هر که از رحمتش ناامید شود، به وی خشم گیرد».

خدایا، خداوندا! از تو می خواهم درود خاضعانه ام را نثار حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و خاندان مطهرش کنی.

«خدایا، من به درگاه تو عاجزانه تضرع و زاری می کنم؛ تضرع کسی که به لغزش های خویش اقرار دارد. اینک، به درگاهت توبه می کنم؛ ای بهترین توبه پذیر! مرا از عطای کاملت ناامید مگردان!

ای سخاوت پیشه ای که دیرزمانی است گناهان بندگانت را با نهایت سخاوت و جود بخشیده و از چشم همگان پوشانیده ای».

تو می خوانی ام و من ناسپاسی می کنم!

بزرگوارانه به «دوستی»ات ادامه می دهی، ولی من با خواسته هایت دشمنی می کنم.

چقدر مهربانی! به من محبت می کنی، ولی افسوس، افسوس که قدر نمی دانم.

حتی ناسپاسی هایم از گرمای محبتت نمی کاهد و احسانت را به من کم نمی کند.

پس خداوندا، بر بنده خطاکارت رحم کن و از دریای بی کران بخششت، بچشان صفای رحمتت را؛ که تویی بخشنده ترین بخشندگان.

□ □ □

تعقیبات نماز مغرب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اِنَّ اللهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَی النَّبِی یا اَیُّهَا الَّذینَ اٰمَنوا صَلُّوا عَلَیهِ و سَلِّموا تَسلیماً اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ النَّبِی وَ عَلی ذُرِّیَتِهِ و عَلی اَهلِ بَیتِهِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به درستی که خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند. ای کسانی که ایمان آورده اید، درود فرستید بر او و سلام کنید؛ سلام کاملی. خدایا بر محمد پیامبر و بر اولاد او و بر اهل بیت او درود فرست.

اوقات دعا:

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام این دعا را پس از نماز صبح و مغرب می خواند.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۸۹.

□ □ □

ه_) دعاهای عشا

دعای پس از نماز عشا

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ اِنَّهُ لَیسَ لی عِلمٌ بِمَوْضِعِ رِزقی وَ اِنَّما اَطلُبُهُ بِخَطَراتٍ تَخطُرُ عَلی قَلبی فَاَجولُ فی طَلَبِهِ الْبُلدانَ فَاَنَا فیما اَنَا طالِبٌ کَالْحَیرانَ لا اَدری فی سَهلٍ هُوَ اَم فی جَبَلٍ، اَم فی اَرضٍ اَم فی سَماءٍ، اَم فی بَرٍ اَم فی بَحرٍ، وَ عَلی یَدَی مَن، وَ مِن قِبَلِ مَن، وَ قَد عَلِمتُ اَنَّ عِلمَهُ عِندَکَ وَ اَسبابَهُ بِیَدِکَ، وَ اَنتَ الَّذی تَقسِمُهُ بِلُطفِکَ وَ تُسَبِّبُهُ بِرَحمَتِکَ.

اَللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلیٰ مُحَمّدٍ وَ اٰلِهِ وَاجْعَل یا رَبِّ رِزقَکَ لی واسِعاً وَ مَطلَبَهُ سَهلاً وَ مَاْخَذَهُ قَریباً وَ لا تُعَنِّنی بِطَلَبِ ما لَم تُقَدِّرْلی فیهِ رِزقاً فَاِنَّکَ غَنِیٌّ عَن عَذابی وَ اَنَا فَقیرٌ اِلی رَحمَتِکَ.

فَصَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ اٰلِهِ وَجُد عَلیٰ عَبدِکَ بِفَضلِکَ اِنَّکَ ذو فَضلٍ عَظیمٍ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای خدا، من از جایگاه روزی ام آگه نیستم. تنها رزق خود را به خیالاتی که بر دلم وارد می شود، می طلبم و در شهرها به دنبال روزی می روم. پس من در آنچه طالب او هستم، مانند شخص سرگردانی هستم که نمی دانم روزی ام در صحراست یا کوه، یا در زمین، یا در آسمان است، در خشکی است یا در دریا و به دست کیست و از سوی کیست و می دانم که علم آن

نزد توست و اسباب روزی من به دست توست و تو به لطفت آن را قسمت می کنی و با رحمت خودت آن را سبب سازی می کنی.

خدایا، پس درود فرست بر محمد و آل او و رزقت را برایم وسیع فرما و راه طلب آن را آسان گردان و محل آن را نزدیک ساز و مرا در طلب چیزی که به عنوان روزی برایم مقدّر نفرموده ای، به مشقّت میانداز؛ تو از رنج و عذاب من بی نیازی و من محتاج به رحمت توام. پس درود فرست بر محمد و آل او و بخشش فرما بر بنده خود به فضل و رحمت خویش که تویی صاحب بخشش بزرگ.

منبع:

مفاتیح الجنان.

□ □ □

دعای حضرت زهرا علیها السلام در تعقیب نماز عشا

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

رَبَّنا عَلَیکَ تَوَکَّلنا وَ اِلَیکَ اَنبنا وَ اِلَیکَ الْمَصیرُ، رَبَّنا لا تَجعَلنا فِتنَهً لِلَّذینَ کَفَروا، وَاغفِرلَنا رَبَّنا اِنَّکَ اَنتَ الْعَزیزُ الْحَکیمُ.

رَبَّنا اصْرِفْ عَنّا عَذابَ جَهَنَّم، اِنَّ عَذابَها کانَ غَراماً، اِنَّها ساءَت مُستَقَراً وَ مُقاماً، رَبَّنَا افْتَح بَینَنا وَ بَینَ قَوْمِنا بِالْحَقِّ، وَ اَنتَ خَیرُ الفاتِحینَ.

رَبَّنا اِنَّنا آمَنّا فَاغفِرلَنا ذُنوبَنا، وَ کَفِّر عَنّا سَیِّئاتِنا، وَ تَوَفَّنا مَعَ الْابرارِ، رَبَّنا وَ آتِنا ما وَعَدتَنا عَلی رُسُلِکَ، وَ لا تُخزِنا یَوْمَ الْقیامَهِ، اِنَّکَ لا تُخلِفُ الْمیعادَ.

رَبَّنا لا تُؤاخِذنا اِن نَسینا اَوْ اَخطَأْنا، رَبَّنا وَ لا تَحمِل عَلَینا اِصراً کَما حَمَلتَهُ عَلَی الَّذینَ مِن قَبلِنا.

رَبَّنا وَ لا تُحَمِّلنا ما لا طاقَهَ لَنا بِهِ، وَاعفُ عَنّا وَاغفِرلَنا وَارْحَمنا، اَنتَ مَوْلانا، فَانصُرنا عَلَی الْقَوْمِ الْکافِرینَ.

رَبَّنا آتِنا فِی الدُّنیا حَسَنَهً، وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَهً وَ قِنا عَذابَ النّار، وَ صَلَّی اللهُ عَلی سَیِّدِنا مُحَمَّدٍ النَّبِیِّ وَ آلِهِ الطّاهِرینَ وَ سَلَّمَ تَسلیماً.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

پروردگارا، بر تو توکل کردیم و تنها به سوی تو بازگشتیم و فرجام همه به سوی توست. خداوندا، ما را وسیله آزمایش کسانی که کافرند، قرار مده و ما را بیامرز. همانا تو استوار و فرزانه ای.

پروردگارا، عذاب دوزخ را از ما دور گردان؛ چراکه عذاب آن سخت و دائمی است، و به راستی که جهنم بد جایگاه و قرارگاهی است. پروردگارا میان ما و قوم ما به حق داوری کن و تو بهترین داورانی.

پروردگارا ما ایمان آوردیم. پس گناهان ما را ببخشای و بدی های ما را بزدای و ما را با نیکان بمیران. خداوندا آنچه به وسیله فرستادگانت به ما وعده داده ای، به ما عطا فرما و روز قیامت، ما را خوار مساز. همانا تو خلف وعده نمی کنی.

پروردگارا، اگر فراموش کردیم یا خطا کردیم، ما را بازخواست مکن. پروردگارا، تکلیف سخت بر عهده ما قرار مده، همچنان که بر عهده کسانی که پیش از ما بودند، قرار دادی.

خداوندا، چیزهایی را که طاقت نداریم، بر دوشمان قرار مده و از ما درگذر و ما را ببخشای و مورد رحمت خود قرار ده. تو مولای ما هستی. پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان.

خداوندا، در دنیا و آخرت به ما نیکی عطا فرما و ما را از عذاب آتش، نگاهبان باش و درود و سلام خدا بر آقای ما محمد، پیامبر و خاندان پاک او باد.

منبع:

۱. صحیفه الزهرا(س)، ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، ص۹۷.

متن ادبی:

خداوندا، معبودا!

به نامت، که تمام روشنی ها از تو روشنایی گرفته اند!

به نامت، که هستی با تکرار نام تو پابرجاست!

به نامت، که آیینه کهکشان ها، تفسیر جمالی نام مبارک توست!

ای پدیدآورنده شب و روز، مبارک باد نامت؛ هرگاه خورشید سر به خاک سجده می ساید و هر گاه که ماه، چشم به آیینه جمالت می دوزد.

پاکیزه باد یادت؛ هرگاه عرش رخصت تماشا می گیرد و ستارگان به صفوف نیایش می پیوندند.

خدایا، چگونه یاد تو را در خویش بجویم که عجز و حقارت من، مجال سخن، و شکوه و جلال تو، فرصت از اندیشه می گیرد.

□ □ □

پروردگارا، کامل ترین سلام و درودها و برترین عطاها و والاترین برکاتت را نثار حضرت محمد صلی الله علیه و آله ــ برترین بنده و عزیزترین رسول خود ــ ساز؛ همان پیام آوری که پایان دهنده «گذشته های تاریک» و گشاینده «پنجره های روشن آینده» است؛ حق را به وسیله «حق»، آشکار ساخت و با باطل ساختن خرافات، حمله های جهل و گمراهی را در هم کوبید.

در انجام رسالتش، توانا و در به انجام رساندن مقصود «نبوت»، تمام همت خویش را به کار برد.

□ □ □

پروردگارا، به عظمت پیامبر و شکوه ائمه معصومین علیه السلام، در هر امری که به ما وامی گذاری؛ توانایی انجام و توفیق سرافرازی در امتحان هایت را عنایت فرما.

الهی به حق پیامبر و خاندان شکوهمندش، سایه رحمتت را از سر ما مگیر و ما را در هیچ وضعیتی به حال خویشتن وامگذار.

آمین یا رب العالمین. (۱)

۱- . با برداشت از صحیفه علویه، ترجمه: سیدهاشم رسولی محلاتی، ص ۹۹.

فصل دوم: دعاهای روزانه هفته

دعای روز شنبه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

بِسم اللهِ کَلِمَهِ الْمُعتَصِمینَ وَ مَقَالَهَ الْمُتَحَرِّزینَ، وَ أَعوذُ بِاللهِ تَعَالَیٰ مِن جَوْرِ الْجائِرِینَ، وَ کَیدِ الْحاسِدین، وَ بَغیِ الظَّالِمینَ، وَ أَحمَدُهُ فَوْقَ حَمدِ الْحَامِدِینَ.

اَللّهُمَّ اَنتَ الْوَاحِدُ بِلا شَرِیکٍ وَ الْمَلِکُ بِلَا تَملِیکٍ، لا تُضآدُّ فی حُکمِکَ وَ لا تُنازَعُ فی مُلکِکَ،

اَسئَلُکَ اَن تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّدٍ عَبدِکَ وَ رَسولِکَ وَ اَن توزِعَنی مِن شُکرِ نُعماکَ ما تَبلُغُ بِی غایهَ رِضاکَ وَ اَن تُعینَنی عَلی طاعَتِکَ وَ لُزومِ عِبادَتِکَ وَ اسْتِحقاقِ مَثوبَتِک بِلُطفِ عِنایتِکَ، وَ تَرحَمَنی بِصَدِّی عَن مَعَاصیکَ ما اَحییتَنی وَ تُوَفِقَنی لِما ینفَعُنی ما اَبقَیتَنی وَ اَن تَشرَحَ بِکِتابِکَ صَدری، وَ تَحُطَّ بِتِلَاوَتِهِ وِزری وَ تَمنَحَنِی السلام هَ فی دِینی وَ نَفسِی وَ لا توحِشَ بی اَهلَ اُنسِی وَ تُتِّمَّ اِحسَانَکَ فیما بَقِیَ مِن عُمری، کَمآ اَحسَنتَ فیما مَضیٰ مِنهُ یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ.

ص:۴۵

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به نام خدا که ورد زبان پناهندگان (از معصیت) و ذکر پناه جویان (از ظلم) است و پناه می برم به خداوند بزرگ، از ستم بیدادگران و نیرنگ حسودان و ظلم ستمگران و او را می ستایم بالاتر از ستایش ستایشگران.

خدایا، تویی یگانه بی شریک و پادشاهی که حکومت از کسی نگرفته است و در فرمانت مخالفت نمی شود و در پادشاهی ات، کسی را یارای مخالفت و ستیز نیست.

از تو می خواهم که بر محمد، بنده و فرستاده ات، درود فرستی و مرا چنان سپاسگزار نعمت هایت کنی که به نهایت خشنودی ات دست یابم.

و مرا با لطف عنایتت در اطاعت و پیوستگی عبادتت یاری کن و سزاوار پاداشت گردان.

و با نگه داشتن من از معصیت، تا زمانی که زنده ام، بر من ترحم کن.

و تا زمانی که مهلت حیاتم داده ای، در کاری که برایم سودمند است، موفق بدار.

و با حقایق کتابت، ظرفیت وجودم را افزایش بده و با تلاوتش، گناهانم را بریز و سلامت دین و جانم عطا کن و نزدیکانم را از من گریزان مگردان.

همان گونه که در گذشته، به من نیکی روا داشتی، در باقی عمرم نیز نیکی ات را بر من تمام کن؛ ای مهربان ترین مهربانان.

اوقات دعا:

بهترین زمان خواندن این دعا، پس از نماز صبح است؛ اگرچه در طول روز شنبه نیز می توان آن را خواند.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، ص ۱۹۰.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای روز شنبه.

متن ادبی:

خداوندا، با نام تو آغاز می کنم روزم را؛

روزی که جز به اراده تو آغاز نشده است و جز به اراده تو پایان نخواهد پذیرفت.

پس روزی ام کن در این روز نیکو، نیکوترین نعمت هـایت را؛ نعمت طاعت و عبادتت را؛ نعمت سپاست را؛ نعمت خـدمتت را؛ خدمت به بندگان مؤمنت را.

خدایا در این روز بی همتا، که روز زیارتی حضـرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله نیز هست، مرا سزاوار نعمتی کن که از یاد حضرتت غافل نمانم.

خـدایا، روز شـنبه را روز میثاق، روز امیـد و روز توکل برایم قرار ده، تا با دلی سـرشار از اطمینان به پایان هفته بنگرم؛ هفته ای که اگر لطف تو پشتیبان نباشد، خیری در آن واقع نخواهد شد.

سپاس تو را ای امیدِ امیدواران و ای بخشاینده بخشـندگان! به پاس ذکر «یا رب العالمین»، از عطایای خودت نصیبم گردان و به همان تعداد، از گناهانم بیامرز؛ که تویی بخشنده و مهربان.

□ □ □

دعای روز یکشنبه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

بِسمِ اللهِ الَّذی لآ اَرجو إلاّ فَضلَهُ، و لآ اَخشی□ إلّا عَدلَهُ، وَ لا اَعتَمِدُ اِلّا قَولَهُ، وَ لآ اُمسِکُ اِلّا بِحَبلِهِ، بِکَ اَستَجیرُ یا ذَالْعَفْوِ وَ الرِّضوانِ، مِنَ الظُّلمِ وَ الْعُدْوانِ، وَ مِن غِیرِ الزَّمَانِ، وَ تَوَاتُرِ الأَحْزَانِ وَ طَوَارِقِ الْحِدَثَانِ، وَ مِنِ انْقِضآءِ الْمُدَّهِ قَبلَ التَّاَهُّبِ وَ الْعُدَّهِ وَ اِیاکَ اَستَرشِدُ لِما فیهِ الصَّلاحُ وَ الْإِصلاحُ، وَ بِکَ اَستَعِینُ فیما یقتَرِنُ بِهِ النَّجاحُ وَ الْإِنْجاحُ، وَ اِیاکَ أَرغَبُ

فی لِبَاسِ الْعافِیهِ وَ تَمامِهِا، وَ شُمولِ السلامهِ وَ دَوَامِها وَ اَعوذُبِکَ یا رَبِّ مِن هَمَزاتِ الشَّیاطینَ وَ اَحتَرِزُ بِسُلطانِکَ مِن جَوْرِ السَّلاطِینِ فَتَقَبَّل ما کانَ مِن صَلوتِی وَ صَوْمی وَاجعَل غَدِی وَ ما بَعدَهُ أَفضَلَ مِن سَاعَتی وَ یَوْمِی، وَ أَعِزَّنی فی عَشیرَتی وَ قَوْمی وَ احْفَظنی فی یَقَظَتی وَ نَوْمی فَاَنتَ اللهُ خَیرٌ حَافِظاً وَ اَنتَ اَرحَمُ الرَّاحِمینَ.

أَللَّهُمَّ إِنِّی أَبرَءُ اِلَیکَ فی یوْمی هذَا وَ مَا بَعدَهُ مِنَ الْآحادِ مِنَ الشِّرکِ وَ الْإِلْحَادِ، وَ اُخلِصُ لَکَ دُعائِی تَعَرُّضاً لِلْإِجابَهِ، وَ اُقیمُ عَلی طاعَتِکَ رَجاءً لِلْأَثابَهِ

فَصَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ خَیرِ خَلقِکَ الدَّاعِی إِلی حَقِّکَ وَ اَعِزَّنی بِعِزِّکَ الَّذِی لا یُضامُ وَاحفَظنی بِعَینِکَ الَّتی لا تَنامُ وَ اختِم بِالْإِنقِطَاعِ اِلَیکَ اَمرِی، وَ بِالْمَغفِرَهِ عُمرِی، اِنَّکَ اَنتَ الْغَفورُ الرَّحِیمُ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به نام خدایی که جز بخشش او به چیزی امید ندارم و جز عدالتش از چیزی نمی ترسم و جز سخن او به حرف کسی اعتماد ندارم و به چیزی جز ریسمان بندگی او چنگ نمی زنم.

از ستم و دشمنی مردمان و از تغییرات زمان و اندوه های پی درپی بی امان و حوادث بزرگ شب و روز و از سپری شدن عمر، پیش از آماده شدن و توشه برگرفتن به تو پناه می برم ای صاحب گذشت و خشنودی!

و تنها از تو راهنمایی می جویم برای آنچه مصلحت و اصلاح من در آن است و تنها از تو یاری می جویم در آنچه که همراه با پیروزی و کامروایی است.

و تنها به تو مایلم که مرا لباس کامل عافیت بپوشانی و سلامتی دائمی عطایم کنی.

پروردگارا، پناه می آورم به تو از نیرنگ های پنهانی شیاطین و با سلطنت تو، از ستم سلاطین، اجتناب می کنم.

پس نماز و روزه های گذشته ام را بپذیر و فردا و پس فرداهای مرا بهتر از این ساعت و روزی که در آنم، قرار ده.

و مرا در میان اقوام و خویشاوندان عزیز گردان و در بیداری و خواب حفظ کن؛ زیرا تو برترین نگهبان و مهربان ترین مهربانان هستی.

خداوندا، بیزاری می جویم به سوی تو در این روز و در تمام یکشنبه ها، از شرک و بی دینی.

و دعایم را به قصد اجابت برایت خالص می کنم و به امید پاداش، خودم را به طاعتت وامی دارم.

پس بر محمد صلی الله علیه و آله و آل او؛ بهترین مخلوقت و دعوت کننده به سوی حقانیت، درود فرست و با عزت زوال ناپذیرت، مرا عزیز گردان و با چشمان همیشه بیدارت، مرا حفظ کن و تمام کن کارم را با دل کندن از دیگران و عمرم را با آمرزش خودت پایان ببر.

همانا تویی آمرزنده و مهربان.

اوقات دعا:

بهترین زمان این دعا پس از نماز صبح است، اگرچه می توان در تمام طول روز نیز خواند.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ص ۱۹۲.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، ص ۳۹.

متن ادبی:

خدایا، بخشندگی، مرام توست و بخشنده، نام تو!

به پاس نام نام آفرینت، در این روز فرخنده که روز زیارتی مولای متقیان، امیر مؤمنان، علی علیه السلام و آیینه عصمت، امّ ابیها، حضرت زهرا علیها السلام است و زیارت آنان را واسطه امروز قرار داده ای؛ عنایت کن روزی ما را

در فراوانی؛ چه با واسطه باشد و چه بدون سبب؛ که دست های ما را، تنها تویی سرمایه طلب؛ چه به روز باشد، چه به شب!

خداوندا، تمام موجودات از تو پدید آمده اند و سبب ساز تمام موجودیت ها، تو هستی.

پس «یا ذاالجلال و الاکرام»؛ ای ذکر نامت همیشه زیبا! امروز به خاطر برگزیدگانت _ اولیا و انبیای الهی _ سلامتی جسم و جان، راحتی رزق و روزی، صداقت ظاهر و صفای باطن که سرشار از شکر و رضایت باشد، نصیبمان فرما. آمین!

□□□

دعای روز دوشنبه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَلْحَمدُ لِلّهِ الَّذی لَم یُشهِدْ اَحَداً حینَ فَطَرَ السَّماواتِ وَ الْأَرضَ وَ لَا اتَّخَذَ مُعیناً حینَ بَرَءَ النَّسَماتِ، لَم یُشارَک فِی الْاِلهِیهِ وَ لَم یُظاهَر فِی الْوَحدانِیهِ، کَلَّتِ الْاَلْسُنُ عَن غایهِ صِفَتِهِ وَ الْعُقُولُ عَن کُنهِ مَعرِفَتِهِ وَ تَواضَعَتِ الْجَبابِرَهُ لِهَیبَتِهِ وَ عَنَتِ الْوُجوهُ لِخَشیتِهِ وَانْقادَ کُلُّ عَظیمٍ لِعَظَمَتِهِ، فَلَکَ الْحَمدُ مُتَواتِراً مُتَّسِقاً وَ مُتَوالِیاً مُستَوْسِقاً وَ صَلَواتُهُ عَلی رَسولِهِ اَبَداً وَ سَلامُهُ دائِماً سَرمَداً.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ اَوَّلَ یوْمی هذا صَلاحاً وَ اَوْسَطَهُ فَلاحاً وَ اٰخِرَهُ نَجاحاً وَ اَعوذُبِکَ مِن یوْمٍ اَوَّلُهُ فَزَعٌ وَ اَوْسَطُهُ جَزَعٌ وَ اٰخِرُهُ وَجَعٌ.

اَللَّهُمَّ اِنّی اَستَغفِرُکَ لِکُلِّ نَذرٍ نَذَرتُهُ وَ کُلِّ وَعدٍ وَعَدتُهُ وَ کُلِّ عَهدٍ عاهَدتُهُ ثُمَّ لَم اَفِ بِهِ وَ اَسئَلُکَ فی مَظالِمِ عِبادِکَ عِندی فَاَیُّما عَبدٍ مِن عَبیدِکَ، اَوْاَمَهٍ مِن اِمائِکَ کانَت لَهُ قِبَلی مَظلِمَهٌ ظَلَمتُها اِیاهُ فی نَفسِهِ، اَوْ فی عِرضِهِ اَوْ فی مالِهِ اَوْ فی اَهلِهِ وَ وَلَدِهِ، اَوْ غیبَهٌ اغْتَبتُهُ بِها اَوْ تَحامُلٌ

عَلَیهِ بِمَیلٍ اَوْ هَوًی، اَوْ اَنَفهٍ اَوْ حَمِیهٍ، اَوْ رِیاءٍ اَوْ عَصَبِیهٍ، غائِباً کانَ اَوْ شاهِداً اَوَ حَیّاً کانَ اَوْ مَیِّتاً، فَقَصُرَت یدی وَ ضاقَ وُسعِی عَن رَدِّها اِلَیهِ، وَ التَّحَلُّلُ مِنهُ؛ فَاَسئَلُکَ یا مَن یَملِکُ الْحاجاتِ وَ هِی مُستَجیبَهٌ لِمَشِیتِهِ وَ مُسرِعَهٌ اِلی اِرادَتِهِ، اَن تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَ اَن تُرضِیهُ عَنّی بِما شِئْتَ وَ تَهَبَ لی مِن عِندِکَ رَحمَهً، اِنَّهُ لا تَنقُصُکَ الْمَغفِرَهُ وَ لا تَضُرُّکَ الْمَوْهِبَهُ، یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ.

اللّهُمَّ اَوْلِنی فی کُلِّ یوْمٍ اثْنَینِ نِعمَتَینِ مِنکَ ثِنتَینِ، سعادَهً فی اَوَّلِهِ بِطاعَتِکَ، وَ نِعمَهً فی اٰخِرِهِ بِمَغفِرَتِکَ، یا مَن هُوَ الْاِلهُ وَ لا یَغفِرُ الذُّنوبَ سِواهُ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس از آنِ خداوندی است که هنگام خلقت آسمان ها و زمین، نه شاهدی گرفت و نه از کسی برای خلقت جنبندگان یاری طلبید. هرگز در معبودیت شریک نداشته و هرگز در یکتایی، پشتیبانی نشده است. زبان ها در بیان نهایت وصفش، ناتوان و خردها از درک کُنه ذاتش ناتوانند. گردن کشان از هیبت و شکوهش، فروتن و چهره ها از هیبتش خاشع اند و تمام بزرگان، مطیع بزرگی اویند.

(خدایا) پس برای توست تمامی ستایش های پیاپی منظم و متوالی دمادم و درودهای او (درودهایت) بر فرستاده اش (فرستاده ات) همیشگی است و سلام او (سلامت) دائم و ابدی.

خداوندا، آغازین ساعات امروز مرا صلاح و سعادت و بین آن را رستگاری و آسایش و پایانش را نجات و پیروزی قرار بده!

و به تو پناه می برم از روزی که با بی تابی آغاز شود، با مویه ادامه یابد و با درد به پایان رسد.

خداوندا، آمرزش می طلبم از تو، برای هر نذری که کردم و هر وعده ای که دادم و از هر پیمانی که بستم، اما بدان وفا نکردم.

خدایا، از تو می خواهم پذیرش عذرم درباره هر مرد و زنی که ظلمی به آنها در جان یا آبرو یا مال یا اهل یا فرزندش روا داشتم یا غیبتی از او کردم یا بار گرانی بر او نهادم که سببش هوای نفس یا جسارت یا خودنمایی یا غرور جاهلانه بوده است، چه غایب باشد یا حاضر، زنده باشد یا مرده؛ و اکنون از ادای حق او یا حلالیت گرفتن از او، دستم کوتاه و ناتوان است.

پس ای که مالک نیازهایی و به خواست تو برطرف می شود و به سوی اراده تو شتاب می گیرد، از تو می خواهم که بر محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله درود فرستی و او را هرگونه که می پسندی، از من راضی گردانی و از جانب خود، نعمتی ارزانی ام کنی؛ زیرا آمرزش از تو کم نکند و بخشش، تو را زیان نرساند، ای مهربان ترین مهربانان.

خداوندا، در هر روز دوشنبه، دو نعمت از نعمت هایت را بر من ارزانی کن؛ سعادتی که در اول روز با طاعتت سپری شود و نعمتی که در آخر روز با آمرزشت پایان پذیرد.

ای کسی که تنها معبودی و کسی جز او گناهان را نمی آمرزد.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ص ۲۲۰.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای روز دوشنبه.

متن ادبی:

خدایا، چگونه یاد تو را در دل خویش بجویم، حال آنکه عجز و حقارت من، مجال از سخن، و شکوه و جلال تو، فرصت از اندیشه می گیرد.

(پروردگارا، کامل ترین سلام و درودها و برترین و والاترین عطایا و برکاتت را نثار محمد صلی الله علیه و آله ــ برترین بنده و عزیزترین رسول خود ساز؛

پیام آوری که پایان دهنده «گذشته های تاریک» و گشاینده «پنجره های روشن آینده» است.

حق را به وسیله «حق»، آشکار ساخت و جهل و گمراهی را در هم کوبید.

در انجام رسالتش، توانا بود و در انجام رساندن مقصود «نبوت»، تمام همت خویش را به کار برد).

□ □ □

پروردگارا، «یا قاضی الحاجات»!

به عظمت پیامبر صلی الله علیه و آله و شکوه ائمه معصومین، حضرت امام حسن و امام حسین علیه السلام، که امروز، روز زیارتی آنان است؛ در هر امری که به ما وامی گذاری، توانایی انجام و توفیق سرفرازی در امتحان هایت را عنایت فرما.

الهی، به حق پیامبر و خاندان شکوهمندش، سایه رحمتت را از سر ما مگیر و ما را به حال خویشتن وامگذار.

□ □ □

دعای روز سه شنبه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَلْحَمدُلِلَّهِ وَالْحَمدُ حَقُّهُ کَما یستَحِقُّهُ حَمداً کَثیراً.

وَ اَعوذُبِهِ مِن شَرِّ نَفسی، اِنَّ النَّفسَ لَأَمّارَهٌ بِالسُّوءِ اِلّا ما رَحِمَ رَبّی.

وَ اَعوذُ بِهِ مِن شَرِّ الشَّیطانِ الَّذی یزیدُنی ذَنباً اِلیٰ ذَنبی وَ اَحتَرِزُبِهِ مِن کُلِّ جَبّارٍ فاجِرٍ وَ سُلطانٍ جائِرٍ وَ عَدُوٍّ قاهِرٍ.

اللَّهُمَّ اجْعَلنی مِن جُندِکَ فَاِنَّ جُندَکَ هُمُ الْغالِبونَ.

وَاجْعَلنی مِن حِزبِکَ فَاِنَّ حِزبَکَ هُمُ الْمُفلِحون.

واجْعَلنی مِن اَوْلیائِکَ فَاِنَّ اَوْلیائَکَ لا خَوْفٌ عَلَیهِم وَ لا هُم یحزَنونَ.

اللَّهُمَّ اَصلِح لِی دینی فَاِنَّهُ عِصمَهُ اَمری وَ اَصلِح لِی اُخِرَتی فَإِنَّها دارُ مَقَرّی وَ اِلَیها مِن مُجاوَرَهِ اللِّئامِ مَفَرّی.

وَاجعَلِ الْحَیاهَ زِیادَهً لی فی کُلِّ خَیرٍ وَالْوَفاهَ راحَهً لی مِن کُلِّ شَرٍّ.

اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مَحَمَّدٍ خاتَمِ النَبیینَ وَ تَمامِ عِدَّهِ الْمُرسَلینَ وَ عَلی آلِهِ الطَّیبینَ الطّاهِرینَ وَ اَصحابِهِ الْمُنتَجَبینَ.

وَ هَب لی فی الثُّلُثاءِ ثَلاثاً، لاـ تَدَع لی ذَنباً اِلّا غَفَرتَهُ وَ لا غَمّاً اِلّا اَذهَبتَهُ وَ لا عَدُوّاً اِلّا دَفَعَتهُ بِبِسمِ اللهِ بِسمِ اللهِ خَیرِ الْأَسماءِ؛ بِسمِ اللهِ رَبِّ الْاَرضِ وَالسَّماءِ، اَستَدفِعُ کُلَّ مَکروهٍ اَوَّلُهُ سَخَطُهُ وَ اَستَجلِبُ کُلَّ مَحبوبٍ اَوَّلُهُ رِضاهُ، فَاختِم لی مِنکَ بِالْغُفرانِ یا وَلِیَّ الْاِحسانِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس و ستایش مخصوص خداوند و حق اوست همچنان که شایسته اوست ستایش بسیار.

و من پناه می برم به او از شرّ هوای نفس؛ زیرا نفس، به پلیدی ها امر می کند، مگر آن را که پروردگارم رحم کند.

و پناه می برم به خدا از شرّ شیطان که او همواره گناهی بر گناهم بیفزاید.

و پناه می جویم به سوی او از ستم هر ستمکار فاسد و زمامدار ظالم و دشمن زورگو.

خداوندا، مرا از سپاهیانت قرار بده؛ چراکه فقط سپاهیان تو پیروزند.

و مرا از گروه خودت قرار بده؛ چراکه گروه تو فقط رستگارانند.

و مرا از دوستانت برگزین؛ چراکه دوستان تو نه ترسی به دل دارند و نه اندوهی.

خداوندا، اصلاح کن دینم را؛ چراکه مایه نگه داری کار من است؛

و اصلاح کن آخرتم را؛ چراکه خانه پایدار من است و جایگاه رهایی ام از همسایگی فرومایگان پست است.

و قرار ده زندگانی ام را مایه فزونی در هر کار خیر و مرگم را سبب راحتی از هرگونه شر.

خداوندا، درود فرست بر محمد، خاتم پیامبران و کامل کننده عدد برگزیدگانت و بر خاندان پاک و پاکیزه پیامبر و اصحاب و یاران برگزیده اش.

و عطا کن در این سه شنبه، سه موهبت را: گناهی برایم نمانده باشد، جز آنکه بخشوده باشی و غمی نمانده باشد، جز آنکه از دل زدوده باشی؛ و دشمنی نمانده باشد، جز آنکه شرّش را دفع کرده باشی. به نام الله، بهترین نام ها؛ به نام آفریدگار آسمان و زمین دور می کنم از خود، هر مکروهی را که آغازش، خشم پروردگار است.

و می خوانم به خود، هر کار نیکی را که آغازش خشنودی اوست.

پس ای صاحب نیکی ها، سرانجامم را قرین آمرزش فرما.

اوقات دعا:

معمولاً برای اوقات روز سفارش شده است. هنگام خواندن آن، پس از نماز صبح یا در طول روز است.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ص ۲۱۲.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای روز سه شنبه.

متن ادبی:

پروردگارا، از تو می خواهم اندکی از بسیار نعمتت را که در هستی جاری است!

ای بزرگ بی نیازی که بی نیازی ات، دیرینه و ازلی است. خواهش من در نظرم، بسیار بزرگ و در پیشگاه تو بسیار کوچک و آسان است.

الهی، زبان ما را به تسبیحت، آشنا و دل ما را مالامال از عشق خویش کن!

الهی، همدلی و وحدت و یکرنگی و صفا را سرلوحه رفتار و گفتارمان قرار ده تا اینکه موجب افزونی روزی ما و رضایت تو شود.

پروردگـارا، تو را قسم به شـکوه ترنّم «یـا ارحم الراحمین» و به عظمت حضـرت محمـد مصـطفی صـلی الله علیه و آله ــ پیـامبر مهربانی ها ــ و خاندان برگزیده و پاکش و به پاس روز زیارتی امامان مظلوم بقیع؛ حضـرت امام سـجاد، امام باقر و امام صادق علیه السـلام، در روز سه شـنبه و تمـام سه شـنبه هـای عمر، مـا را از ابتلا به سه بلای فقر و بیماری و شـر، دور نگه دار و از سـه نعمت رزق و عافیت و خیر، بهره مند گردان. آمین!

□ □ □

دعای روز چهارشنبه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَلْحَمـدُلِلَّهِ الَّذی جَعَلَ اللَّیلَ لِباساً وَالنَّوْمَ سُـباتاً، وَ جَعَلَ النَّهارَ نُشوراً، لَکَ الْحَمـدُ اَن بَعَثْتَنی مِن مَرقَدی وَ لَوْ شِـئتَ جَعَلتَهُ سَـرمَداً، حَمداً دائِماً لا یَنقَطِعُ اَبَداً، وَ لایُحصی لَهُ الْخَلائِقُ عَدَداً

اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمـدُ اَن خَلَقتَ فَسَوَّیتَ، وَ قَدَّرتَ وَ قَضَـیتَ، وَ اَمَتَّ وَ اَحییتَ، وَ اَمرَضتَ وَ شَـفَیتَ، وَ عافَیتَ وَ اَبلَیتَ، وَ عَلَی الْعَرشِ اسْـتَوَیتَ، وَ عَلَی الْمُلـکِ احْتَـوَیتَ، اَدعوکَ دُعـاءَ مَن ضَـعُفَت وَسـیلَتُهُ، وَانْقَطَعَت حیلَتُهُ، وَاقـتَرَبَ اَجَلُهُ، وُ تَـدانی فِی الـدُّنیا اَمَلُهُ، وَاشتَدَّت اِلی رَحمَتِکَ فاقَتُهُ، وَ عَظُمَت لِتَفریطِهِ حَسرَتُهُ، وَ کَثُرَت زَلَّتُهُ وَ عَثرَتُهُ، وَ خَلُصَت لِوَجهِکَ تَوْبَتُهُ،

فَصَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ خاتَمِ النَبیینَ وَ عَلی اَهلِ بَیتِهِ الطَّیبینَ الطّاهِرینَ وَ ارْزُقنی شَفاعَهَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ، وَ لا تَحرِمنی صُحبَتَهُ اِنَّکَ اَنتَ اَرحَمُ الرَّاحِمینَ.

اللَّهُمَّ اقضِ لی فِی الْاَربَعـاءِ اَربَعاً، اِجعَل قُوَّتی فی طاعَتِکَ، وَ نَشاطی فی عِبادَتِکَ، وَ رَغبَتی فی ثَوابِکَ، وَ زُهـدی فیما یوجِبُ لی اَلیمَ عِقابِکَ، اِنَّکَ لَطیفٌ لِما تَشاءُ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس خداوندی را که سیاهی شب را مایه پوشش و خواب را مایه آرامش قرار داد و روز را برای جنبش و کار آفرید.

(خداوندا) ستایش مخصوص توست؛ که مرا از خوابگاهم برانگیختی و اگر می خواستی، خوابم را همیشگی می ساختی؛ ستایشی ابدی که هرگز قطع نخواهد شد و کسی از مردمان آن را شمارش نتواند کرد.

خداوندا، ستایش مخصوص توست که مرا آفریدی و آراستی؛ و اندازه کردی و گذراندی؛ و میراندی و زنده ام کردی؛ و بیمارم کردی و شفا بخشیدی؛ و سلامتی دادی و گرفتار ساختی؛ و تویی که بر عرش، مسلطی و بر ملک وجود، احاطه داری.

می خوانمت، خواندن کسی که وسیله اش، ضعیف و چاره اش، بریده شده است و نزدیک شده اجلش و به پستی گراییده در دنیا، آرزویش و سخت نیازمند رحمتت است و زیاده گشته به سبب کم کاری، حسرتش؛ و لغزش و خطایش بسیار شده، ولی توبه اش برای تو، خالصانه است. پس درود فرست بر محمد، خاتم پیامبران و بر خاندان پاک و پاکیزه اش و شفاعت محمد را ــ که درود خداوند بر او و خاندانش باد ــ روزی ام کن و محرومم نساز از هم صحبتی او که همانا تویی مهربان ترین مهربانان.

خداوندا، برآور در روز چهارشنبه، چهار حاجتم را: قرار ده نیرویم را در طاعتت و سرخوشی ام را در عبادتت؛ و میلم را برای کسب ثواب و پرهیزکاری ام را در آنچه موجب عذاب دردناک است؛ که تو به هر آنچه بخواهی، آگاهی.

ص:۵۷

اوقات دعا:

معمولاً برای اوقات روز سفارش شده است که هنگام خواندن آن، پس از نماز صبح یا در طول روز است.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ص ۲۲۰.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای روز چهارشنبه.

متن ادبی:

الهی، به حقیرانگی ام بنگر که در مقابل عظمت بشکوهت، زبان به عجز گشوده است.

چگونه می توانم بگویم کسی جز تو دارم، وقتی همه فانی اند و تنها تو هستی که باقی و جاودانه ای و تنهایی ام را تنها تو مایه آرامشی.

خداوندا، «یا حی یا قیوم»، به حقّ «یا حی یا قیوم» و به حق امامان مظلوم؛ حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام ـ باب رحمت و نجات ـ حضرت امام رضا علیه السلام، حضرت امام جواد علیه السلام و حضرت امام هادی علیه السلام که امروز چهارشنبه، روز زیارتی آن بزرگواران است، از تو می خواهم مرا و تمام ارادتمندانت را از چهار سو، به «خیر» نزدیک و از چهار سو، از «شر» دور سازی که تویی بخشنده و مهربان و من جز خوبی و احسان در تو نمی بینم.

□ □ □

دعای روز پنجشنبه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَلْحَمدُلِلَّهِ الَّذی اَذهَبَ اللَّیلَ مُظلِماً بِقُدرَتِهِ وَ جاءَ بِالنَّهارِ مُبصِراً بِرَحمَتِهِ وَ کَسانی ضِیائَهُ وَ اَنَا فی نِعمَتِهِ.

اَللَّهُمَّ فَکَما اَبقَیتَنی لَهُ فَاَبقِنی لِأَمثالِهِ وَ صَلِّ عَلی النَّبِیِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ لا تَفجَعنی فیهِ وَ فی غَیرِهِ مِنَ اللَّیالی وَالْاَیّامِ بِارتِکابِ الْمَحارِمِ وَ اکتِسابِ الْمَآثِمِ.

وَارزُقنی خَیرَهُ وَ خَیرَ ما فیهِ وَ خَیرَ ما بَعدَهُ وَ اصرِف عَنّی شَرَّهُ وَ شَرَّ ما فیهِ وَ شَرَّ ما بَعدَهُ.

اَللَّهُمَّ اِنّی بِذِمَّهِ الْأِسلامِ اَتَوَسَّلُ اِلَیکَ وَ بِحُرمَهِ الْقُرآنِ اَعتَمِدُ عَلَیکَ وَ بِمُحَمَّدٍ الْمُصطَفی صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ اَستَشفِعُ لَدَیکَ؛ فَاعْرِفِ اللَّهُمَّ ذِمَّتِیَ الَّتی رَجَوْتُ بِها قَضآءَ حاجَتی یا اَرحَمَ الرَّاحِمینَ.

اَللَّهُمَّ اقْضِ لی فِی الْخَمیسِ خَمساً لا یَتَّسِعُ لَها اِلّا کَرَمُکَ وَ لا یُطیقُها اِلّا نِعَمُکَ؛ سَلامَهً اَقوی بِها عَلی طاعَتِکَ؛ وَ عِبادَهً اَستَحِقُّ بِها جَزیلَ مَثوبَتِکَ؛ وَسَعَهً فِی الْحالِ مِنَ الرِّزقِ الْحَلالِ.

وَ اَن تُؤْمِنَنی فی مَواقِفِ الْخَوْفِ بِاَمنِکَ وَ تَجعَلَنی مِن طَوارِقِ الْهُمومِ وَالْغُمومِ فی حِصنِکَ.

وَصَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَل تَوَسُّلی بِهِ شافِعاً یوْمَ القِیامَهِ نافِعاً؛ اِنَّکَ اَنتَ اَرحَمُ الرَّاحِمینَ.

ص:۵۹

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس مخصوص خداوندی است که با قدرتش، شب تاریک را می برد و با رحمتش، روز روشن را می آورد و با پرتوش مرا می پوشاند، در حالی که من در نعمت او بودم.

خداوندا، حال که بقایم داده ای در این روز؛ در روزهایی چنین نیز زنده ام بدار!

و درود فرست بر پیامبر، محمد و خاندانش و دردمندم مکن در این روز و دیگر شب ها و روزها، به سبب مرتکب شدن به امور حرام و کسب گناهان.

و خیر این روز و آنچه را در این روز و روزهای بعد از آن است، روزی ام کن.

و شرّ این روز و آنچه در این روز است و شرّ روزهای بعد را از من دور گردان.

خداوندا، من با عهد و پیمان اسلام، توسّل به سوی تو می جویم و با حرمت قرآن بر تو تکیه می کنم و با محمد، برگزیده ات که درود خدا بر او و خاندانش باد، نزد تو شفاعت می طلبم. پس بشناس خداوندا پیمانم را که به آن امید دارم در برآورده شدن حاجاتم؛ ای مهربان ترین مهربانان.

خداوندا، روا کن در روز پنجشنبه، پنج حاجتم را که جز بزرگواری ات گنجایش آنها را ندارد و جز نعمت هایت بر آن توانا نیست.

آن سلامتی که برای طاعتت نیرو بگیرم و عبادتی که بدان سزاوار پاداشت گردم و گشایشی در زندگی ام از راه روزی حلال و ایمنی ام بخش با امان خود در هنگامه هراس و مرا از شر ناگواری ها، اندوه ها و غم ها، در پناه خود گیر.

و درود فرست بر محمد و آل محمد و توسلم را مایه سودمندی شفاعتش در روز قیامت قرار ده؛ چراکه همانا تویی مهربان ترین مهربانان.

اوقات دعا:

معمولاً برای اوقات روز سفارش شده است که هنگام خواندن آن، پس از نماز صبح یا در طول روز است.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ص ۲۲۸.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای روز پنجشنبه.

متن ادبی:

خدایا، افتادگی ام را تماشا کن، تا نگاهت، مرا مثل ذره ای جذب آسمان عنایت کند.

آفریدگارا، بیچارگی ام را ببین؛ که تمام چاره ها به دست توست و ریزه خواران آستانه تو فرمانروایان ملکند.

«اِلهی وَ رَبّی مَنْ لِی غَیْرُک.» خدایا، شکوه از دل دارم که به گناه می اندیشد و حق وفا را زود فراموش می کند.

شکوه از زبان دارم؛ که به ستایش اغیار می پردازد.

شکوه از چشم هایم دارم؛ که به کژبینی عادت کرده اند و از تماشای آسمان، کوتاهی می کنند.

شکوه از دست هایم دارم؛ که به یاری کسی نمی شتابند و به هر سمتی باز می شوند، تا مگر طمع ورزی خویش را چاره کنند.

خدایا، این منم، بنده ای کوچک و تویی قادر مطلق. قسم به ذات منزهت که گناهان مرا به همین حقارت و خردی ببخشای و توانم بخش که مدام به ستایشت برخیزم؛ نه آنگاه که از سر نیاز، رو به آستان ناز تو می آورم، بلکه لبریز از شکر و سپاس به عبادتت برخیزم.

پروردگارا، جسمم را توانمند کن، برای ثواب و جانم را نجات بخش از عذاب.

کریما، تنها تویی برازنده سپاس که بخشنده عطایی و عفوکننده خطا.

خداوندا، به پاس ترنّم «لا اِلهَ اِلّا اللهُ المَلِکُ الحَقُّ المُبِین» و به احترام روز زیارتی حضرت امام عسکری علیه السلام، روز پنجشنبه، پنج حاجت از حاجت های راستین ما را برآورده فرما.

خدایا، نعمت تلاش و نعمت خدمت به بندگانت را بر ما افزون گردان و روزی ما را در آسانی و فراوانی قرار ده، نه در شدت و سختی؛ نه در تنگی و مضیقه؛ نه در دشواری های پیش بینی ناپذیر و نه در بلاهای زمانه.

توبه هامان را به واسطه روز و شب پنجشنبه که روز و شب محاسبات رفتار و کردار یک هفته است، بپذیر و ما را توفیق توبه و ندامت عنایت فرما.

الهی، نعمت های آسمانی و زمینی ات را از ما دریغ مدار و از حوادث خانمان برانداز دورمان بدار، آمین.

□□□

دعای بعد از عصر پنجشنبه تا آخر روز جمعه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَستَغفِرُ اللهَ الَّذی لآ اِلَهَ اِلاَّ هُوَ الْحَیُّ الْقَیومُ وَ اَتوبُ اِلَیهِ توْبَهَ عَبدٍ خاضِعٍ مِسکینٍ مُستَکینٍ لا یَستَطیعُ لِنَفسِهِ صَرفاً وَ لا عَدلاً وَ لا نَفعاً وَ لا ضَرّاً وَ لا حَیاهً وَ لا مَوْتاً وَ لانُشوراً وَ صَلَّی اللهُ عَلی مُحَمَّدٍ وَ عِترَتِهِ الطَّیبینَ الطّاهِرینَ الْاَخیارِ الْاَبرارِ وَ سَلَّمَ تَسلیماً.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

طلب بخشش می کنم از خداونـدی که نیست معبودی جز او. زنـده است و پاینده و توبه می کنم به سوی او؛ توبه بنده فروتن؛ که فقیر و نـاتوان است و برای خود نه توانـایی دفع عـذابی، نه پرداخت غرامـتی، نه سودی، نه زیـانی، نه زنـدگی، نه مرگی، نه رستاخیزی دارد.

و درود خدا بر محمد و خاندان او که از پاکان و پاکیزگان و برگزیدگان و نیکان هستند و درود فراوان بر آنان باد.

اوقات دعا:

از شـیخ طوسـی نقل کرده اند که فرمود مسـتحب است فرسـتادن صلوات در غروب روز پنجشنبه بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و خاندان بزرگوارش و استغفار کردن با این دعا که بسی فضیلت دارد.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، اعمال شب جمعه.

□ □ □

دعای شب جمعه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ اِنّی اَسئَلُکَ بِوَجهِکَ الْکَریمِ وَاسْمِکَ العَظیمِ اَن تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَن تَغفِرَلی ذَنبِیَ الْعَظیمَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خدایا، از تو می خواهم به ذات بزرگوار و نام بزرگت، اینکه درود فرستی بر محمد و آل محمد و از گناه بزرگ من درگذرد.

□ □ □

و همچنین این دعا که برای شب و روز آدینه سفارش شده است:

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ اَنتَ رَبّی لآ اِلَهَ اِلَّا اَنتَ خَلَقتَنی وَ اَنَا عَبدُکَ وَابْنُ اَمَتِکَ وَ فی قَبضَتِکَ وَ ناصِیَتی بِیَدِکَ. اَمسَیتُ عَلی عَهدِکَ وَ وَعدِکَ مَا اسْتَطَعتُ اَعوذُ بِرِضاکَ مِن شَرِّ مَا صَنَعتُ اَبوءُ بِنِعمَتِکَ وَ اَبوءُ بِذَنبی فَاغْفِرلی ذُنوبی اِنَّهُ لایَغْفِرُ الذُّنوبَ اِلَّا اَنتَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، تویی پروردگار من، معبودی جز تو نیست؛ تو آفریدی مرا و من بنده تو و فرزند کنیز توأم (منظور از کنیز، مادران هستند) و در دست قدرت توأم و مهارم در دست توست.

تا آنجا که توانستم بر عهد و پیمان تو، روز را به شب آوردم. پناه می برم به خشنودی تو، از شرّ آنچه مرتکب شده ام. هم اعتراف می کنم به نعمت تو و هم به گناهم. پس بیامرز گناهم را؛ که جز تو کسی نیامرزد گناهانم را.

□□□

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا دائِمَ الْفَضلِ عَلَی البَرِیَّهِ؛ یا باسِطَ الْیَدَینِ بِالْعَطِیَّهِ؛ یا صاحِبَ الْمَواهِبِ السَّنِیَّهِ؛ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ خَیرِ الْوَرَیَ سَجِیَّهً؛ وَاغْفِرلَنا یا ذَاالْعُلی فی هَذِهِ الْعَشِیَّهِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای آن که بخشش و احسانت بر خلق، دایمی است و دو دستت به عطابخشی باز؛ ای دارنده بخشش های ارزشمند؛ درود فرست بر محمد و آل او؛ که بهترین مردم در سرشت و خُلق هستند و ما را در این شب بیامرز، ای بلندمرتبه!

اوقات دعا:

۱. از امام صادق علیه السلام نقل شده است که در شب جمعه در سجده آخر نافله شام، هفت مرتبه این دعا را خواند.

۲. حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده است: هر کسی این دعا را در شب یا روز جمعه هفت مرتبه بخواند، اگر در آن شب یا روز بمیرد وارد بهشت می شود.

۳. این دعا از دعاهای معروف شب جمعه است که در شب عید فطر هم خوانده می شود و دعای استغفار و طلب آمرزش از خداوند است.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، اعمال شب جمعه.

متن ادبی:

یا رب، دل پاک و جان آگاهم ده

آه شب و گریه سحرگاهم ده

در راه خود، اول ز خودم بی خود کن

بی خود چو شدم، ز خود، به خود راهم ده

الهی، عظمت تنها شایسته توست و حقارت بایسته من!

به نام کریمت که هم عظیم است و هم غفور و رحیم: «مرا آن ده که آن بِه».

مرا روزی چنان ده که هزاران هزار موجود ناپیدا، از خوان کَرَمت روزی می برند.

خدایا، توانایی آفرینشت را مجال اندیشه نیست و ریشه تمام شگفتی های هستی به قدرت تکوین تو بازمی گردد.

خدایا، تویی که به کوچک ترین ذره در آفرینش، موجودیت بخشیده ای!

تویی که ناپیداترین موجود را، آشکارترین زندگی عطا فرموده ای!

تویی که هر لحظه، عناصر تمام هستی، سپاس و ستایش تو می گویند. آیا سزاوار است از من که از آستان کَرمِ تو ناامید باشم؟

چگونه می توانم به لطف و توجه تو امیدوار نباشم، وقتی شب جمعه را شب امید، شب رستگاری، شب عبادت قرار داده ای و ثواب کارهای صواب را افزون ساخته ای.

خداوندا، وقتی به حساب اعمالم می نشینم و یک هفته ناراستی های دل و دیده را می نگرم، شرمنده احسانت می گردم؛ احسانی که با وجود گنهکار بودنم، تو از من دریغ نداشتی و روزی ام دادی.

امشب که شب نیاز، شب نماز و شب عاشقان بی دل است، مرا بار دیگر مدیون بخشش و بزرگی ات کن و توبه ام را بپذیر؛ به حق پیامبر راستینت، محمد مصطفی صلی الله علیه و آله که امشب را شب درود و صلوات برای او و خاندان گرامی اش قرار داده ای، ای بخشنده توبه پذیر و ای مهربان ترین مهربانان!

□ □ □

دعا هنگام طلوع صبح روز جمعه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَصبَحتُ فی ذِمَّهِ اللهِ وَ ذِمَّهِ مَلائِکَتِهِ وَ ذِمَمِ اَنبیائِهِ وَ رُسُلِهِ عَلَیهِمُ السلام وَ ذِمَّهِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَآلِهِ وَ ذِمَمِ الاَوصِیاءِ مِن الِ مُحَمَّدٍ عَلَیهِمُ السلام اٰمَنتُ بِسِرِّ الِ مُحَمَّدٍ عَلَیهِمُ السلام وَ عَلانِیتِهِم وَ ظاهِرِهِم وَ باطِنِهِم وَ اَشهَدُ اَنَّهُم فی عِلمِ اللهِ وَ طاعَتِهِ کَمُحَمَّدٍ صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

صبح کردم (به صبح می پیوندم) در پناه خدا و در پناه فرشتگان خدا و پناه پیامبران و رسولان خدا که بر آنان درود باد. و در پناه محمد که درود خدا بر او و خاندان او باد. و در پناه جانشینانی که از خاندان محمد هستند که درود بر آنان باد.

ایمان آوردم به سرّ و آشکار خاندان محمد صلی الله علیه و آله که درود بر آنان باد و پیدا و پنهان آن بزرگواران.

و گواهی می دهم که آنان در مقام شناخت خدا و طاعت حق، مانند محمد هستند؛ که درود خداوند بر او و خاندانش باد.

□ □ □

دعای بعد از نماز صبح جمعه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللَّهُمَّ اِنّی تَعَمَّدتُ اِلَیکَ بِحاجَتی وَ اَنزَلتُ اِلَیکَ الْیومَ فَقری وَ فاقَتی وَ مَسکَنَتی، فَاَنَا لِمَغفِرَتِکَ اَرجا مِنّی لِعَمَلی وَ رَحمَتُکَ اَوْسَعُ مِن ذُنوبی.

فَتَوَّلَ قَضاءَ کُلِّ حاجَةٍ لی بِقُدرَتِکَ عَلَیها وَ تَیسیرِ ذلِکَ عَلَیکَ وَ لِفَقری اِلَیکَ، فَاِنّی لَم اُصِبْ خَیراً قَطُّ اِلّا مِنکَ وَ لَم یَصْرِفْ عَنّی سوءً قَطُّ اَحَدٌ سِواکَ.

وَ لَستُ اَرجو لِآخِرَتی وَ دُنیای وَ لا لِیومِ فَقری؛ یومَ یُفْرِدُنی النّاسُ فی حُفرَتی وَ اُفضی اِلَیکَ بِذَنبی سِواکَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، من با حاجت خود قصد درگاه تو کردم و امروز بار فقر و نیازمندی و بیچارگی ام را به درگاه تو فرود آوردم. پس من به آمرزشت بیش از کردارم، امیدوارم و آمرزش و رحمتت، بسی از گناهانم وسیع تر است.

پس بر عهده گیر برآوردن همه حاجتم را بدان جهت که قدرت بر آن داری و بر تو آسان است و برای آنکه من هم نیازمند به تو هستم؛ زیرا من هرگز به خیری نرسیدم جز از جانب تو و دفع نکرد بدی را از من کسی جز تو؛ و من برای آخرت و دنیا و روز نیازم، روزی که مرا در قبرم تنها گذارند و گناهم را به سویت آرم، جز تو به کسی امید ندارم.

اوقات دعا:

در مورد دعاها و زیارت های شب و روز جمعه در هر ساعت و لحظه، عظمتی نهفته است که قابل درک نیست. ائمه معصومین علیه السلام بر عبادت جمعه بسیار تأکید کرده اند. روز جمعه نسبت به روز های دیگر فضیلت

دارد و به مؤمنـان سـفارش شـده است که در این روز به پاکیزگی و اسـتغفار و عبادت، به ویژه ذکر صـلوات اهتمام کننـد. این دعاها هم بخش کوچکی از بی شمار دعای روز جمعه ـ چه پیش از نماز، چه پس از آن ـ هستند که برای آمرزش گناهان و صفای درون بسیار مفیـد است و سـفارش شـده است که دست کم، ماهی یک بار، تعقیبات نماز تا دمیدن آفتاب ادامه داشـته باشد.

منبع:

کلیات مفاتیح الجنان، اعمال روز جمعه، صص ۵۷ و ۵۸.

متن ادبی:

آرام آرام، ولی پرتشویش، صـبح آغـاز می شود و من، چشم به آسـمان می دوزم و در انتظـار رنگین کمان ـ همان طلایه دار حضور آسمانی ات ـ می مانم.

مولا جان، تا کی دل خون از دیدن شفق باشیم؟

کجاست آیینه سبز حضورت تا در رنگ های امیدواری غرق شویم و هر روز صبح، دل به دیدار و زیارتت بسپاریم؟

«صدای صبح بلند است».

گفته اند که می آیی و پیش روی نگاهم، سپیده خواهد شد پر از شور تماشایی.

صدای صبح بلند است.

گفته اند با تموّجی از نور، آسمان در سینه می آیی.

چقدر بنالم که: خسته است نگاه آرزومندم.

چقدر مویه کنم که: غم دارم؛ غمی به وسعت تنهایی.

هنوز از پی باران ها، نگاه ساحلی ام ابری است.

هنوز در پی درمان ها، مریض عشق تو می مانم:

از یک صبح طلایی تا غروبی پر از شفق، پر از انـدوه سپری شدن آدینه ای دیگر و نگاه خسته ای که در طول قرن ها انتظار، باز هم امید به صبحی دیگر دارد؛ می اندیشم:

خدایا، چیست این اندوه نافرجام!

آیا می بینمش آنگاه که بر سریر عدالت می نشیند و من شِکوه های عاشقانه خود را، غزل غزل نثارش می کنم؟

آنگاه از دل تنگی هایم می گویم و او تبسّم در تبسّم، دلم را به آرامش می خواند.

□ □ □

خداوندا، چیست در دل این روزگاران پر اندوه که حتی نوای غربت کشیدگان را در کبود خویش محو کرده است؟

خدایا، آن که در ژرفای پاک سینه ها خورشید می کارد، کجاست؟

خدایا، آن که هر شب در قنوتش اوج می گیرد دعا!

آن که باران اجابت را ز چشم خویش می بارد، کجاست؟

خوشا سایه سار پناهش؛ که بی پناهان را، در پناه عشق و عدالت نگاه داشته است.

مولا جان!

بی تو، حتی بهاران نمی پاید فرصت زندگی را؛ بی تو دنیا، خزان خانه است.

بی تو، آیینه ها در غبارند. بی تو، رنگین کمان، رنگ سبزی ندارد که با شوق باران بگیرد در آغوش خود، آسمان را.

بی تو، تنهاتر از آرزوهایمان، صبح جمعه است. بی تو، حتی زمان، بی بهانه؛ با تو، اما زمین، عاشقانه است.

□□□

دعای روز جمعه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَلْحَمـدُلِلّهِ الْأَوَّلِ قَبلَ الْإِنشاءِ وَالْإِحیاءِ وَالْآخِرِ بَعدَ فَنآءِ الْأَشیآءِ الْعَلیمِ الَّذی لا یَنسی مَن ذَکَرَهُ وَ لا یَنقُصُ مَن شَکَرَهُ وَ لایخیبُ مَن دَعاهُ وَ لا یَقطَعُ رَجآءَ مَن رَجاهُ.

اَللّهُمَّ اِنّی اُشهِدُکَ وَ کَفی بِکَ شَهیداً وَ اُشهِدُ جَمیعَ مَلائِکَتِکَ وَ سُکّانَ سَماواتِکَ وَ حَمَلَهَ عَرشِکَ وَ مَن بَعَثتَ مِن اَنبیآئِکَ وَ رُسُلِکَ وَ اَنشَاْتَ مِن اَصنافِ خَلقِکَ.

اَنّی اَشهَدُ اَنَّکَ اَنتَ اللهُ لآ اِلهَ الّآ اَنتَ وَحدَکَ لا شَریکَ لَکَ وَ لا عَدیلَ وَ لا خُلفَ لِقَوْلِکَ وَ لا تَبدیلَ وَ اَنَّ مُحَمَّداً صَلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ الِهِ عَبدُکَ وَ رَسولُکَ اَدّی ما حَمَّلتَهُ اِلَی الْعِبادِ وَ جاهَدَ فِی اللهِ عَزَّوَجَلَّ حَقَّ الْجِهادِ وَ اَنَّهُ بَشَّرَ بِما هُوَ حَقٌّ مِنَ الثَّوابِ وَ اَنذَرَ بِما هُوَ صِدقٌ مِنَ الْعِقابِ.

اَللّهُمَّ ثَبِّتْنی عَلی دینِکَ ما اَحییتَنی وَ لا تُزِغ قَلبی بَعدَ اِذ هَدَیتَنی وَ هَب لی مِن لَدُنکَ رَحمَهً اِنَّکَ اَنتَ الْوَهّابُ.

صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ عَلی الِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلنی مِن اَتباعِهِ وَ شیعَتِهِ وَ احشُرنی فی زُمرَتِهِ وَ وَفِّقنی لِأَدآءِ فَرَضِ الْجُمُعاتِ وَ مآ اَوْجَبتَ عَلَیَّ فیها مِنَ الطّاعاتِ وَ قَسَمتَ لِأَهلِها مِنَ الْعَطآءِ فی یومِ الْجَزآءِ.

اِنَّکَ اَنتَ الْعَزیزُ الْحَکیمُ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس خداوندی را که نخستین است پیش از ایجاد و زنده کردن هستی و واپسین است پس از فنای آن. دانایی که فراموش نکند یادکنندگانش را و نعمتش را از آن که سپاس می دارد، نکاهد و نومید نسازد آن که او را بخواند و امید امیدوارش را قطع نکند.

خداوندا، من تو را گواه می گیرم و گواه تو کفایت می کند و گواه می گیرم تمام فرشتگان و رسولانت را و ساکنان آسمان هایت را و جابه جاکنندگان عرشت را و آنهایی که برانگیخته ای از پیامبران و فرستادگانت و آنچه آفریده ای از مخلوقات گوناگونت را (گواهی می دهم که) جز تو معبودی نیست. یگانه ای، بدون شریک؛ بی مثل و مانند؛ نه تخلّفی در گفتارت هست و نه تبدیلی. گواهی می دهم که محمد _ که درود خدا بر او و خاندانش باد _ بنده و فرستاده توست و آنچه را به او سپردی، به بندگانت رسانید و در راه خدای عزیز، حق کوشش به جا آورد و بشارت داد مردمان را به پاداش حقیقی و برحذر داشت آنان را از کیفر راستین.

خداوندا، مرا بر دینت ثابت بدار، تا زمانی که زنده ام و منحرف نکن دلم را پس از آنکه هدایتم کردی و به من از نزد خود رحمتی بخشای که همانا تویی بخشایشگر.

خدایا درود فرست بر محمد و خاندان او و قرار ده مرا از پیروان و شیعیان او. و مرا با گروه وی محشور گردان و موفقم دار برای ادای تکالیف جمعه ها و طاعاتی که در جمعه ها بر من واجب کردی و عطاهایی که در روز جزا به اهل آن (جمعه ها) قسمت کرده ای؛ که همانا تویی مقتدر فرزانه.

اوقات دعا:

معمولاً برای اوقات روز سفارش شده است که زمان خواندن آن، پس از نماز صبح یا در طول روز است.

منبع:

۱. ادعیه امام زین العابدین علیه السلام، ص ۱۲۰.

۲. کلیات مفاتیح الجنان، دعای روز جمعه.

۳. صحیفه سجادیه.

متن ادبی:

خداوندا، سپاس و ستایش تنها شایسته توست؛ تویی که در عظمت، بی همتا و در خدایی، یکتایی.

خداوندا، سپاس و ستایش ابدی از آن توست؛ ستایشی که همیشگی و دایمی است؛ فزونی گیرد و هیچ گاه کاستی ندارد؛ همان گونه که دوست می داری و راضی ات می کند ای صاحب کرامت و جلال!

درود فرست، درود فراوان بر روان آسمانی حضرت محمد صلی الله علیه و آله، رسول رحمت و خاندان پسندیده و پاکش!

و در این روز، روز زیبای آدینه، روز زیارتی حضرت موعود[که دل ها آکنده از عطر انتظار اوست، انتظارات عارفانه ما را هم برآورده بفرما.

پروردگارا، خطاهای بزرگ و کوچک ما را به خاطر عظمت حضرت صاحب علیه السلام عفو بفرما و به پاس نجوای گرم ندبه و عطر کلمات «اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم» توفیق درک نیایش های روز جمعه را به ما عنایت کن.

توفیق همراهی و هم آوایی زیارت هایی را که آکنده از انتظار واپسین منجی انسان و انسانیت هستند و جان و دل نیایش کنندگان را به تماشای بلندترین محراب آسمان فرامی خوانند.

به لطف و کرمت ای همیشه بنده نواز بی نیاز؛ آمین.

فصل سوم: دعای ماه ها

دعای هر روز ماه رجب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا مَن یَملِکُ حَوائِجَ السّائِلینَ، وَ یَعلَمُ ضَمیرَ الصّامِتینَ، وَ لِکُلِّ مَسْاَلَهٍ مِنکَ سَمْعٌ حاضِرٌ، وَ جَوابٌ عَتیدٌ، اَللّٰهُمَّ وَ مَواعیدُکَ الصّادِقَهُ، وَ اَیادیکَ الْفاضِلَهُ، وَ رَحمَتُکَ الْواسِعَهُ، فَأَسئَلُکَ اَن تُصَلِّیَ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ اَن تَقضِیَ حَوائِجی لِلدُّنیا وَ الْآخِرَهِ، اِنَّکَ عَلیٰ کُلِّ شَیْءٍ قَدیرٌ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای آن که حاجت های خواهندگان در اختیار اوست و به آنچه در دل افراد ساکت قرار دارد، آگاه است. برای هر درخواستی از تو، گوشی حاضر و جوابی مهیاست. خدایا به حق وعده های راستت و نعمت های بسیار و رحمت گسترده ات، از تو می خواهم که بر محمد و خاندانش درود فرستی، حاجت های دنیا و آخرتم را محقق سازی که تو بر هر کاری توانایی.

اوقات دعا:

حضرت علی بن الحسین علیه السلام این دعا را برای هر روز ماه رجب سفارش فرموده است.

منبع:

مفاتیح الجنان، ص ۲۲۰.

دعای عمومی ماه رجب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا مَن اَرجوهُ لِکُلِّ خَیرٍ وَ امَنُ سَخَطَهُ عِندَ کُلِّ شَرٍّ یا مَن یُعطِی الْکَثیرَ بِالْقَلیلِ یا مَن یُعطی مَن سَئَلَهُ.

یا مَن یُعطی مَن لَم یَسئَلهُ وَ مَن لَم یَعرِفهُ تَحَنُّناً مِنهُ وَ رَحمَةً اَعطِنی بِمَسئَلَتی اِیاکَ جَمیعَ خَیرِ الدُّنیا وَ جَمیعَ خَیرِ الْآخِرَهِ وَ اصْرِف عَنّی بِمَسئَلَتی اِیاکَ جَمیعَ شَرِّ الدُّنیا وَ شَرِّ الْآخِرَهِ فَاِنَّهُ غَیرُ مَنقوصٍ ما اَعطَیتَ وَ زِدنی مِن فَضلِکَ یا کَریمُ.

***

یاذَاالْجَلالِ وَالْاِکرامِ؛ یاذَاالنَّعماءِ وَالْجودِ؛ یاذَاالْمَنِّ وَالطَّولِ؛ حَرِّم شَیبَتی عَلَی النّارِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای آن که به او امید دارم در هر خیری و ایمن هستم از خشمش در هر شرّی،

ای که می دهد (عطای) بسیار در برابر (طاعت) اندک،

ای آن که عطا کند به هرکس که از تو بخواهد.

ای آن که عطا کند به کسی که از تو نخواهد و نه تو را بشناسد از راه مهرورزی و رحمت؛ عطا کن بر من به خاطر درخواستی که از تو کردم همه خیر دنیا و همه خیر و خوبی های آخرت را و بگردان از من به خاطر همان درخواستی که کردم همه شرّ دنیا و شرّ و بدی آخرت را؛ زیرا کم ندارد آنچه عطا کنی و بیفزا برای من از فضل خودت ای باکرامت!

***

ای صاحب کرامت و جلال، ای صاحب نعمت ها و بخشش؛ ای صاحب عطا و سخاوت؛ حرام کن محاسنم را بر آتش دوزخ.

ص:۷۶

اوقات دعا:

این دعا، صبح و شام پس از نمازهای روز و شب در ماه رجب خوانده شود.

منبع:

مفاتیح الجنان، ص ۲۲۸.

□ □ □

دعای عمومی ماه رمضان

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یـا عَلِیُ یـا عَظیمُ یـا غَفورُ یـا رَحیمُ اَنتَ الرَّب الْعَظیمُ الَّذی لَیسَ کَمِثلِهِ شَیءٌ وَ هُوَ السَّمیعُ الْبَصیرُ وَ هـذا شَهرٌ عَظَّمتَهُ وَ کَرَّمتَهُ وَ شَرَّفتَهُ وَ فَضَّلتَهُ عَلَی الشُّهورِ وَ هُوَ الشَّهرُ الَّذی فَرَضتَ صِیامَهُ عَلَیَّ وَ هُوَ شَهرُ رَمَضانَ الَّذی اَنزَلتَ فیهِ الْقُرآنَ هُدیً لِلنّاسِ وَ بَیِناتٍ مِنَ الْهُدی وَ الْفُرقانِ وَ جَعَلتَ فیهِ لَیلَهَ الْقَدرِ وَ جَعَلتَها خَیراً مِن اَلفِ شَهرٍ فَیاذَالْمَنِّ وَ لا یُمَنُّ عَلَیکَ مُنَّ عَلَیَ بِفَکاکِ رَقَبَتی مِنَ النَّارِ فیمَن تَمُنُّ عَلَیهِ وَ اَدخِلنِی الْجَنَّهَ بِرَحمَتِکَ یا اَرحَمَ الرَّاحِمینَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای والا، ای بزرگ، ای آمرزنده، ای مهربان؛ تویی پروردگار بزرگی که نیست مانند او چیزی و اوست شنوا و بینا و این ماهی است که بزرگش نمایاندی و گرامی اش داشتی و شرفش بخشیدی و برترش ساختی بر همه ماه ها و آن ماهی است که روزه گرفتن آن را واجب کردی بر من و آن ماه رمضان است که در آن قرآن را نازل کردی برای راهنمایی مردم و گواه درست برای هدایت و فرق بین حق و باطل و تو شب قدر را در آن قرار دادی و آن را بهتر از هزار ماه قرار دادی. ای صاحب منّتی که بر تو منّت نباشد، منّت گذار بر من به آزاد ساختنم از آتش دوزخ در میان آنها

که منّت نهی بر ایشان و مرا در بهشت داخل کن به رحمت خودت ای مهربان ترین مهربانان.

اوقات دعا:

این دعا در تعقیب نمازهای روز و شب در ماه مبارک رمضان خوانده می شود.

منبع:

مفاتیح الجنان، ص ۲۸۹.

□ □ □

دعای پس از نماز در ماه رمضان

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

اَللّهُمَّ اَدخِل عَلی اَهلِ الْقُبورِ السُّرورَ.

اَللّهُمَّ اَغنِ کُلَّ فَقیرٍ؛ اَللّهُمَّ اَشبع کُلَّ جائِعٍ؛ اَللّهُمَّ اکسُ کُلَّ عُریانٍ؛ اَللّهُمَّ اقضِ دَینَ کُلِ مَدینٍ؛ اَللّهُمَّ فَرج عَن کُلِ مَکروبٍ؛ اَللّهُمَّ رُدَّ کُلَّ غَریبٍ؛ اَللّهُمَّ فُکَّ کُلَّ اَسیرٍ؛ اَللّهُمَّ اَصلِح کُلَّ فاسِدٍ مِن اُمورِ الْمُسلِمینَ؛ اَللّهُمَّ اشفِ کُلَّ مَریضٍ؛ اَللّهُمَّ سُدَّ فَقرَنا بِغِناکَ؛ اَللّهُمَّ غَیر سوءَ حالِنا بِحُسنِ حالِکَ اَللّهُمَّ اقضِ عَنَّا الدَّینَ واَغنِنا مِنَ الْفَقرِ اِنَّکَ عَلی کُلِ شَیءٍ قَدیرٌ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای خدا تو بر اهل قبور نشاط و شادمانی عطا کن. خدایا، همه فقیران را بی نیاز گردان. خدایا، همه گرسنگان را سیر کن. خدایا، همه برهنگان را بپوشان. خدایا، بدهی هر مدیونی را ادا کن. خدایا، هر گرفتاری را گشایش ده. خدایا، هر غریبی را به وطن باز گردان. خدایا، هر اسیری را آزاد گردان. خدایا، همه مفاسد امور مسلمانان را اصلاح کن. خدایا، همه بیماران را شفا عنایت فرما.

خدایا، به بی نیازی ذات خود، جلو فقر و نداری ما را بگیر. خدایا، بدحالی ما را به خوبی حال خودت تغییر ده.

خدایا، بدهی ما را ادا کن و فقر ما را به بی نیازی بَدَل فرما؛ زیرا تو بر هر چیز توانایی.

اوقات دعا:

حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «هر که این دعا را در ماه رمضان پس از هر نماز واجبی بخواند، خداوند گناهان او را تا روز قیامت بیامرزد.» این دعا برای تعقیبات نماز تأکید شده است.

منبع:

مفاتیح الجنان، ص۲۹۰.

فصل چهارم: دعای اعمال مختلف

دعای گشایش در امور

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

یا مَن یَکفی مِن کُلِّ شَیءٍ وَ لا یَکفی مِنهُ شَیءٌ اِکفِنی ما اَهَمَّنی.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای که از هرچه کفایت می کنی و کفایت نمی کند از تو چیزی؛ کفایت کن آنچه برایم مهم است.

اوقات دعا:

برای فرج و رفع گرفتاری و غم سودمند است و حضرت جواد علیه السلام به آن سفارش فرموده است.

منبع:

مفاتیح الجنان، ص ۱۸۶.

□ □ □

دعای فرج

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

اِلهی بِحَقِّ مَن ناجـاکَ وَ بِحَقِّ مَن دَعـاکَ فِی الْبَرِّ وَ الْبَحرِ تَفَضَّل عَلی فُقَراءِ الْمُومِنینَ وَ الْمُومِنـاتِ بِالْغَنـاءِ وَالثَّروَهِ وَ عَلی مَرضَی الْمومِنینَ وَ الْمُومِناتِ

بِالُّطفِ وَ الْکَرَم وَ عَلی اَمواتِ الْمُومِنینَ وَ الْمُومِناتِ بِالْمَغفِرَهِ وَ الرَّحمَهِ وَ عَلی غُرَباءِ الْمُومِنینَ وَ الْمُومِناتِ بِالرَّدِّ اِلی اَوْطانِهِم سالِمینَ غانِمینَ بِمُحَمَّدٍ وَ الِهِ اَجمَعینَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خدایا، به حق آن که با تو مناجات کند و به حق آن که تو را خواند در بیابان و در دریا؛ تفضل کن بر فقیران مؤمنان و مؤمنات به بی نیازی و ثروت و بر بیماران مؤمنان و مؤمنات به درمان و سلامتی و بر مردگان مؤمنان و مؤمنات به آمرزش و مهر و بر غریبان مؤمنان و مؤمنات به برگشت به وطن خود در تندرستی و بهره وری؛ به حق محمد و تمامی آل محمد.

اوقات دعا:

از جمله دعاهای حضرت صاحب الامر[است که برای فرج در امر مؤمنان خوانده می شود.

منبع:

۱. صحیفه المهدی، عیسی اهری، ص ۱۱۶.

۲. مفاتیح الجنان، ص ۱۹۴.

□ □ □

دعای طلب حاجات

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا رَبَّ الْاَوَّلینَ وَالْاخَرینَ، وَ یا خَیرَ الْاَوَّلینَ وَالْاخِرینَ، یا ذَاالْقُوَّهِ الْمَتینِ، وَ یا راحِمَ الْمَساکینَ، وَ یا اَرحَمَ الرَّاحِمینَ.

و فی روایه:

یا اَوَّلَ الْاَوَّلینَ، وَ یا اٰخِرَ الْاٰخِرینَ، وَ یا ذَاالْقُوَّهِ الْمَتینِ، وَ یا اَرحَمَ الرَّاحِمینَ، اَغنِنا وَاقْضِ حاجَتَنا.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای پروردگار اولین و آخرین و ای بهترین اولین و آخرین و ای دارای نیروی قوی و ای رحم کننده به بیچارگان و ای مهربان ترین مهربانان.

و در روایتی دیگر آمده است:

ای آغاز هر آغاز و ای پایان هر انتها و ای دارای نیروی قوی و ای مهربان ترین مهربانان، مرا بی نیاز گردان و حاجتم را ادا کن.

□□□

نیز دعای دیگری در این زمینه وارد شده است:

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللّٰهُمَّ قَنِّعنی بِما رَزَقتَنی، وَاسْتُرنی وَ عافِنی اَبَداً ما اَبقَیتَنی، وَاغْفِرلی وَارْحمنی اِذا تَوَفَّیتَنی، اَللّٰهُمَّ لا تُعِینی فی طَلَبِ ما لَم تُقَدِّرلی، وَ ما قَدَّرتَهُ فَاجعَلهُ مُیَسَّراً سَهلاً.

اَللّٰهُمَّ کافِ عَنّی والِدَیَّ، وَ کُلَّ مَن لَهُ نِعمَهٌ عَلَیَّ خَیرَ مُکافاهٍ، اَللّٰهُمَّ فَرِّغنی لِما خَلَقتَنی لَهُ، وَ لا تَشغَلنی بِما تَکَفَّلتُ لی بِهِ، وَ لا تُعَذِّبنی وَ اَنَا اَستَغفِرُکَ، وَ لا تَحرِمنی وَ اَنَا اَسئَلُکَ.

اَللّٰهُمَّ ذَلِّل نَفسی، وَ عَظِّم شَأْنَکَ فی نَفسی، وَ اَلْهِمنی طاعَتَکَ، وَالْعَمَلَ بِما یُرضیکَ، وَالتَّجَنُّبَ لِما یُسخِطُکَ، یا اَرحَمَ الرَّاحِمینَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، تا آنگاه که مرا زنده می داری، به آنچه داده ای، قانعم گردان و عیوبم را بپوشان و مرا سلامت دار و آن زمان که مرا می میرانی، مرا

بیامرز و مشمول رحمتت قرار ده. بارالها! مرا بر آنچه برایم مقدّر نساخته ای، به رنج مینداز و آنچه را برایم مقدّر کرده ای، آسان گردان.

خداوندا، پدر و مادر و هر که را بر من حقی دارد، به بهترین وجه پاداش ده.

خداوندا، مرا تنها در آنچه به جهت آن مرا آفریده ای، مشغول کن و در آنچه خودم را برای آن به زحمت انداخته ام، مشغول نساز.

خداوندا، نفسم را ذلیل و مقامت را در نفسم افزون فرما و طاعتت و عمل به آنچه مورد رضایت توست و دوری از آنچه را مورد غضب تو است، به من الهام کن، ای بهترین رحم کنندگان.

اوقات دعا:

دعای حضرت زهرا علیها السلام برای همه خواسته های دنیوی و اخروی.

منبع:

صحیفه الزهرا، ص۴۳.

□ □ □

دعای طلب سلامتی

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا اَللهُ یا وَلِیَّ الْعافِیَهِ، وَ رازِقَ الْعافِیَهِ، وَالْمُنعِمُ بالْعافِیَهِ، وَالْمَنّانُ بِالْعافِیَهِ، وَالمُتَفَضِّلُ بِالْعافِیَهِ عَلَیَّ وَ عَلی□ جَمیعِ خَلقِکَ، رَحمانَ الدُّنیا وَالْآخِرَهِ وَ رَحیمَهُما، صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَارْزُقنا الْعافِیَهَ وتَمامَ الْعافِیَهِ، فی شُکرِ الْعافِیَهَ، فِی الدُّنیا وَالْآخِرَهِ، یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، ای صاحب عافیت و روزی دهنده آن و نعمت دهنده به آن و منّت گزار بدان و تفضّل کننده به آن بر من و بر تمامی مخلوقاتت، ای مهربان و عطوف در دنیا و آخرت، بر محمد و خاندانش درود فرست و

به ما در دنیا و آخرت، عافیت و سلامتی و تمامیت آن را و شکر بر آن را عطا فرما، ای مهربان ترین مهربانان.

اوقات دعا:

این دعا به نقل از امام رضا علیه السلام در صحیفه الرّضا برای طلب سلامتی از درگاه خداوند متعال سفارش شده است.

منبع:

صحیفه الرضا، ص ۲۱۴.

□ □ □

دعای طلب روزی

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

یا اللهُ، یا اللهُ، یا اللهُ، اَسئَلُکَ بِحَقِّ مَن حَقُّهُ عَلَیکَ عَظیمٌ، اَن تُصَلِّی عَلَی مُحَمَّدٍ، وَ اَن تَرزُقَنی الْعَمَلَ بِما عَلَّمتَنی مِن مَعرِفَهِ حَقِّکَ، وَ اَن تَبسُطَ عَلَّی ما حَضَّرتَ (حَظَّرتَ) مِن رِزقِکَ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، خداوندا، خداوندا، به حق آن کسی که حق او بر تو بزرگ است (نبی اکرم صلی الله علیه و آله) بر محمد رحمت فرست و مرا «توفیق» عمل به آنچه به من آموختی، از شناخت حق خودت نصیب کنی و آنچه از روزی که آماده فرمودی، بر من گسترده فرمایی.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۷۸.

□ □ □

دعای خروج از خانه

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ، خَرَجتُ بِحَوْلَ اللهِ وَ قُوَّتِهِ لا بِحَوْلٍ مِنِّی.

وَ لا قُوَّتِی بِل بِحَولِکَ وَ قُوَّتِکَ، یا رَبِّ مُتَعَرِّضاً لِرِزقِکَ فَأتِنِی بِهِ فی عافِیهٍ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به نـام خداونـد بخشاینـده مهربـان. خـارج شـدم به اتکـای نیروی پروردگار، نه به نیروی خودم، بلکه به نیروی تو ای خداونـد، درحالی که در پی روزی تو هستم، پس روزی همراه با عافیت به من عنایت کن.

اوقات دعا:

دعای امام موسی کاظم علیه السلام هنگام خروج از خانه.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۷۶.

□ □ □

در دعایی دیگر در این باره می خوانیم:

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

بِسمِ اللهِ آمَنتُ بِاللهِ، تَوَکَّلتُ عَلَی اللهِ، ما شاءَاللهُ وَ لا قُوَّهَ اِلَّا بِاللهِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به نام خـدا، ایمان آوردم به خداونـد و توکل کردم بر خداونـد. آنچه خدا می خواهد و هیچ نیرویی نیست مگر آنکه به قدرت خداوند وابسته است.

اوقات دعا:

دعای امام موسی کاظم علیه السلام هنگام خروج از خانه.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۷۷.

□ □ □

دعای دوری از گرفتاری و مشکلات

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

یا نورُ یا بُرهانُ، یا مُبینُ یا مَتینُ، یا رَبِّ اِکفِنی شَرَّ الشُّرورِ وَ افاتِ الدُّهورِ، وَ اَسئَلُکَ النَّجاهَ یَوْمَ یُنفَخُ فِی الصُّورِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

ای نور، ای دلیل و برهان؛ ای آشکار، ای محکم و پابرجا؛ پروردگارا، شرّ شرها و آفات و بلاهای روزگاران را از من کفایت کن و از تو نجات در روزی را که در صور دمیده می شود، خواهانم.

اوقات دعا:

حضرت امام هادی علیه السلام این دعا را برای دوری از گرفتاری ها و مشکلات سفارش کرده است.

منبع:

صحیفه امام هادی علیه السلام، ص ۱۳۲.

■ ■ ■

دعای دور ماندن از ترس و خوف و دعای صبح

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَصبَحتُ اللّهُمَّ مُعتَصِماً بِذِمامِکَ الْمَنیعِ، الَّذی لا یُطاوَلُ وَ لا یُحاوَلُ، مِن شَرِّ کُلِّ غاشِمٍ وَ طارِقٍ، مِن سائِرِ و مَنْ خَلَقْتَ و ما خَلَقتَ، مِن خَلقِکَ الصّامِتِ وَالنّاطِقِ فی جُنَّهٍ مِن کُلِّ مَخوفٍ بِلِباسٍ سابِغَهٍ حَصینَهٍ، وَ هِیَ وِلاءُ اَهلِ بَیتِ نَبِیِّکَ عَلَیهِمُ السلام .

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوندا، وارد صبح شدم در حالی که به پیمان فراگیرت که برتر از آن نبوده است و مورد دست درازی قرار نمی گیرد، چنگ زده ام، از شرّ هر

ستمگر و شروری، از تمامی موجودات زنده و غیرزنده ای که خلق کرده ای و از مخلوقات گویا و بی نیازت، در پوششی از هر ترساننده، به پوشش فراگیر ولایت خاندان پیامبرت که بر آنان درود باد.

منبع:

صحیفه امام هادی علیه السلام، ص ۶۸.

□ □ □

دعای هنگام خواب

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیم

اَلْحَمدُلِلَّهِ الْکافی، سُبحانَ اللهِ الْاَعلیٰ؛ حَسبِیَ اللهُ وَ کَفیٰ، ماشاءَاللهُ قَضیٰ؛ سَمِعَ اللهُ لِمَن دَعا، لَیسَ مِنَ اللهِ مَلْجَأُ وَ لا وَراءَاللهِ مُلتَجأ.

تَوَکَّلتُ عَلَی اللهِ رَبّی وَ رَبِّکُم، ما مِن دابَّهٍ اِلَّا هُوَ آخِذٌ بِناصِیَتِها؛ اِنَّ رَبّی عَلیٰ صِراطٍ مَستَقیمٍ.

اَلْحَمدُلِلَّهِ الَّذی لَم یَتَّخِذ وَلَداً وَ لَم یَکُن لَهُ شَریکٌ فِی الْمُلکِ وَ لَم یَکُن لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرَهُ تَکبیراً.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

سپاس مخصوص خداوندی است که کفایت کننده است. پاک و منزّه است خداوند برتر. تنها خداوند مرا کافی است. آنچه خدا می خواهد، انجام می گیرد. خداوند سخن کسی که او را می خواند، می شنود. جز خداوند پناهگاهی نیست.

توکل می کنم به پروردگار شما و خودم. هیچ جنبنده ای نیست مگر آنکه خداوند زمام او را به دست دارد. همانا پروردگار من در راه راست است.

سپاس خداوندی را سزاوار است که فرزندی برای خود نگرفته است و در فرمانروایی اش شریکی ندارد و او را یاوری که بر عزتش افزاید نباشد و او را به خوبی بزرگ شمار.

ص:۸۷

□□□

و همچنین این ذکر را هنگام خواب فرموده است (که به تسبیحات حضرت زهرا علیها السلام معروف است):

بِسمِ اللهِ الرَّحمَنِ الرَّحیم

اَللّهُ اَکبَرُ.

اَلحَمدُلِلّهِ.

سُبحانَ اللهِ.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوند برتر است. (سی و چهار بار)

سپاس خدا را سزاست. (سی و سه بار)

خداوند پاک و منزّه است. (سی و سه بار)

اوقات دعا:

از جمله دعاهای حضرت زهرا علیها السلام هنگام خواب است.

منبع:

۱. صحیفه الزهرا، صص ۱۶۴ _ ۱۶۶.

۲. نهج البلاغه، ترجمه: محمد دشتی، خطبه ۲۷۷، ص ۴۶۴.

متن ادبی:

آفریدگارا، سپاس تو را که روز را به نور خورشید تابان و شب را به جلوه ماه آراستی و پیش از شامگاهان، غروب را به آرامشی ستودنی دلپذیر ساختی.

ستوده باد نامت ای آفریدگار یکتای بی همتا که اساس هستی و نیستی از توست. صاحب ملک و ملکوتی، سررشته تمام کارها در دست توست و بر تمام امور توانایی.

«خدایا، تویی که به راحتی با دوستانت انس می گیری و نیازهایشان را که به تو توکل کرده اند؛ برطرف می سازی.

به تمام اسرار پنهانی شان، آگاه و به آنچه در دل دارند، آشنایی.

از تمام اندیشه هایشان باخبری و رازهایشان همیشه نزد تو آشکار و دل هایشان در حسرت دیدار تو داغ دار است.

اگر از تنهایی و غربت وحشت کنند، تنها یاد تو آرامشان می سازد».

پس تاریکی شب را برای من، سرشار از نور یادت کن و مرا از گزند افکار آشفته و کابوس های دهشت آفرین، برحذر دار.

خدایا مرا در پرنیان آرامش یادت گیر و با چتر پرندین فرشتگان، از گزند انفاس اهریمنان در امان بدار؛ که تنها تو، خداوند من و خالق و حافظ منی.

□ □ □

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

اِنَّ اللهَ یُمسِکُ السَّماواتِ وَ الْارضَ اَن تَزولا وَلَئِن زالَتا اِن اَمسَکَهُما مِن اَحدٍ مِن بَعدِهِ اِنَّهُ کانَ حلیماً غَفورا.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداوند آسمان ها و زمین را حفظ می کند که پایین نیفتد و اگر فرو بیفتد، هیچ کس جز خداوند نمی تواند آنها را نگه دارد. همانا خداوند، بردبار و غفور است.

ص:۸۹

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۷۵.

□ □ □

دعای هنگام مسافرت

بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِیمِ

اَللَّهُمَ احفَظنِی وَاحفَظ ما مَعِی، وَ سَلِّمنی وَسلَّم ما مَعِی، وَ بَلِّغنی وَ بَلِّغ ما مَعِی بَلاغاً حَسَناً.

ترجمه:

به نام خداوند بخشاینده مهربان

خداونـدا، مرا و آنچه را با من است، حفظ کن و مرا و آنچه را با من است، سالم نگه دار و مرا و آنچه را با من است، به خوبی به مقصد برسان.

اوقات دعا:

حضرت امام موسی کاظم علیه السلام این دعا را هنگام مسافرت می خواند.

منبع:

صحیفه امام موسی کاظم علیه السلام، ص ۷۶.

پایان بخش نیایش

وَ آخِرُ دَعوانا اَن ِ الْحَمدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمینَ وَالصَّلاهُ وَ السـلام عَلَی رَسولِهِ الْمُصـطَفَی وَ آلِهِ اَجمَعینَ و لا سِیَّما الْحُجَّهَ الْمُنتَظَرَ اَلْاِمامَ الثّانِی عَشَرَ عَجَّلَ اللّهُ فَرَجَهُ الشَّریفَ وَ جَعَلَنا مِن اَعوانِهِ وَ اَنصارِهِ وَ شیعَتِهِ وَ مُحِبّیهِ، آمینَ یا رَبَّ العالَمینَ.

کتابنامه

قرآن کریم.

نهج البلاغه.

۱.ادعیه امام زین العابدین، تألیف و ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، مؤسسه نشر اسلامی، ۱۴۱۹ ه_ .ق.

۲.تعقیبات مشترکه دعاها و زیارت روزهای هفته، تهران، انتشارات سروش صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، چاپ اول، ۱۳۸۶.

۳.صحیفه الحسین علیه السلام، تألیف و ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، قم، مؤسسه نشر اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۵.

۴.صحیفه الرضا علیه السلام، تألیف و ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۵.

۵.صحیفه الزهرا(س)، تألیف و ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۷۶.

۶.صحیفه المهدی، گردآورنده: عیسی اهری، قم، رسالت، ۱۳۸۵.

۷.صحیفه امام باقر علیه السلام، تألیف: جواد قیومی اصفهانی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۱.

۸.صحیفه امام هادی علیه السلام، تألیف و ترجمه: جواد قیومی اصفهانی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۱.

۹.صحیفه سجادیه، امام علی بن الحسین علیه السلام، ترجمه: حسین استادولی، قم، انتشارات الهادی، چاپ دهم، زمستان ۱۳۸۱.

۱۰.صحیفه علویه، ترجمه: سید هاشم رسولی محلاتی، قم، انتشارات اسلامی، بی تا.

۱۱.صحیفه کاظمیه (امام موسی بن جعفر)، تألیف و ترجمه: سید محمدرضا غیاثی کرمانی، تهران، انتشارات سروش، چاپ اول، ۱۳۷۹.

۱۲.کلیات مفاتیح الجنان، قمی، شیخ عباس، ترجمه: موسوی دامغانی، قم، انتشارات فاطمه الزهرا، چاپ اول، ۱۳۷۷.

۱۳.مفاتیح نوین، گردآورنده: ناصر مکارم شیرازی و همکاران، ترجمه: سید هاشم رسولی محلاتی، قم، مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، چاپ اول، ۱۳۸۴.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹